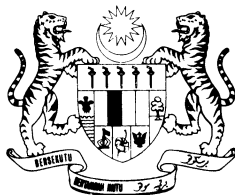

Jilid III
Bil. 63

Hari Rabu
11hb Januari, 1978

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT
Fourth Parliament

PENGGAL KETIGA
Third Session

KANDUNGANNYA

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT:
[Ruangan 7063]

RANG UNDANG-UNDANG:

- Rang Undang-undang Insuran (Pindaan) [Ruangan 7063]
- Rang Undang-undang Odit (Pindaan) [Ruangan 7090]
- Rang Undang-undang Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan
[Ruangan 7112]
- Rang Undang-undang Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan)
(Pindaan) [Ruangan 7136]
- Rang Undang-undang Mahkamah Rendah (Pindaan) [Ruangan 7147]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N.,
D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN
ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Perdagangan dan Perindustrian
DATO SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J.,
K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S.
(Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Undang-undang, DATUK SERI HAJI HAMZAH BIN HAJI ABU SAMAH,
S.S.A.P., S.I.M.P., S.M.K., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI, P.M.N.,
P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN
SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI ABDUL
GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TAN SRI DATUK HAJI
ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.M.J., S.P.D.K. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL
GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD,
D.A., P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ
BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bharu).

„ Menteri Perusahaan Awam, DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, S.P.M.K.,
P.G.D.K., S.M.T. (Tanah Merah).

„ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO' MICHAEL CHEN
WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).

„ Menteri Pelajaran, DATUK MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J. (Labis).

Yang Berhormat Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M.,
S.P.M.K. (Ulu Kelantan).

- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS,
J.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN
ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- „ Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).
- „ Menteri Pertanian, DATO' SHARIFF AHMAD, D.S.A.P., D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).
- „ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.J.,
K.M.N. (Pulai).
- „ Menteri Tak Berpotfolio, TUAN RICHARD HO UNG HUN (Lumut).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATO HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR,
D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Sabak Bernam).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' SERI HAJI KAMARUDDIN
BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, DATUK CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M., A.M.N.,
P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DR. SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG
(Taiping).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO' HAJI
RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam,
DR. GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATUK DR. NEO YEE PAN, D.P.M.J. (Muar).
- „ Timbalan Menteri Perhubungan, TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF (Kuantan).
- „ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TUAN RAIS YATIM (Jelebu).
- „ Timbalan Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan,
TUAN S. SUBRAMANIAM (Damansara).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S.
(Saratok).
- „ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN K. PATHMANABAN, K.M.N.
(Telok Kemang).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, TUAN LEW SIP HON, J.M.N.,
K.M.N. (Shah Alam).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, TUAN ABDUL MANAN BIN
OTHMAN, P.P.T. (Kemaman).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Penerangan, DR. LING LIONG SIK (Mata Kuching).

- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN PATRICK ANEK UREN (Bau-Lundu).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN (Besut).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perhubungan, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING (Rajang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, DATO' ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN HAJI EMBONG BIN YAHYA, A.M.N. (Ledang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK SAADUN BIN MUHAMMAD NOH (Panti).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ TAN SRI ABDUL AZIZ BIN YEOP AL-HAJ, P.S.M. (Padang Rengas).
- „ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Alor Gajah).
- „ DATUK PATINGGI TAN SRI (DR.) HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Payang).
- „ TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ TUAN HAJI ABDUL WAHAB BIN YUNUS, P.J.K. (Dungun).
- „ DATUK HAJI ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S. (Machang).
- „ TUAN ABDULLAH MAJID, K.M.N. (Raub).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.D.K. (Kota Setar).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN HAJI AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O.T. OYONG, A.D.K. (Labuk Sugut).
- „ TUAN A.K. ALIUDDIN (Kimanis).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M., A.M.N., S.M.K., J.P. (Kulim Bandar Bharu).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).

Yang Berhormat DR. CHEN MAN HIN (Seremban).

- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- „ TUAN CHIENG TIONG KAI *alias* CHIENG SIE LUNG (Sarikei).
- „ TUAN CHIN HON NGIAN (Rengam).
- „ PUAN CHOW POH KHENG (Selayang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN EDWIN ANAK TANGKUN, A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FAN YEW TENG (Menglembu).
- „ TUAN FARN SEONG THAN (Sungei Besi).
- „ DATIN HAJJAH FATIMAH BINTI HAJI ABDUL MAJID, J.M.N., P.I.S. (Semerah).
- „ TUAN HAJI HADADAK BIN HAJI D. PASAUK (Simunjan).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH (Keningau).
- „ TUAN HASHIM BIN GHAZALI (Matang).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- „ TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, P.J.K. (Arau).
- „ DR. HEE TIEN LAI *alias* HEE TEN LAI, A.M.N., P.I.S. (Ayer Hitam).
- „ TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHAYA (Maran).
- „ TUAN JA'AFAR BIN HAMZAH, P.I.S. (Johor Bahru).
- „ TUAN HAJI JAMIL BIN ISHAK, P.J.K. (Tanjong Karang).
- „ TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).
- „ TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).
- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TAN SRI DATO' LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K. (Ulu Langat).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR. LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).

Yang Berhormat TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).

- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K., (Kota Belud).
- „ DATUK MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ DATUK HAJI MOHD. ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O.K.K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN MOHD. ZAHARI BIN AWANG (Kuala Krai).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUAN MUSTAPHA *alias* HASSAN BIN ALI (Kuala Trengganu).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P. S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).
- „ TENGGU NOOR ASIAH BINTI TENGGU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN ONN ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K., (Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K. A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).

Yang Berhormat TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).

- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR. TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibu).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungei Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Kanan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN-PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy
Louis Yeoh Sim Ngoh
Abdul Rahman bin Haji Abu Samah
Suhor bin Husin
Amran bin Ahmad
Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof
Margaret Chye Kim Lian
Puan Ng Chong Kin
Puan Kong Yooi Thong
Juliah binti Awam
Supiah binti Dewak
Ismail bin Hassan
Shamsiah binti Mohd. Yusof
Kalsom binti Ghazali

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT

Rabu, 11hb Januari, 1978

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Mesyuarat)

**RANG UNDANG-UNDANG
DIBAWA KE DALAM
MESYUARAT**

**RANG UNDANG-UNDANG JALAN,
PARIT DAN BANGUNAN (PINDAAN)**

Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi meminda Akta Jalan, Parit dan Bangunan, 1974; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG KERAJAAN
TEMPATAN (PINDAAN)**

Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi meminda Akta Kerajaan Tempatan, 1976; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG

**RANG UNDANG-UNDANG INSURAN
(PINDAAN)**

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula Perbahasan yang di-

tanggguhkan atas masaalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang." (10hb Januari, 1978).

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, waktu Dewan ini ditangguhkan petang semalam Ahli Yang Berhormat dari Sepang sedang menyampaikan ucapannya dalam perbahasan ini dan saya telah janjikan supaya beliau menyambung pada hari ini. Sekarang saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Sepang menyambung ucapannya.

2.40 ptg.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin (Sepang): Tuan Yang di-Pertua, pada pendapat saya Rang Undang-undang (Pindaan) ini mempunyai dua matlamat iaitu yang pertama ialah untuk memperkukuh dan memperkuatkan kedudukan perindustrian insuran di negara kita.

Kedua, ialah untuk memberi kawalan ataupun perlindungan kepada kepentingan-kepentingan mereka yang memegang polisi insuran di negara kita, dan untuk mencapai kedua-dua matlamat tersebut maka beberapa pindaan kepada Undang-undang Insuran telahpun dikemukakan di hadapan Dewan yang mulia ini.

Cuma saya berasa bimbang sedikit, Tuan Yang di-Pertua oleh kerana kuasa-kuasa yang diberikan ataupun kuasa-kuasa yang dipinta di dalam pindaan ini amat luas dan kalau tidak berwaspada, maka mungkin apa yang diharap-harapkan itu tidak akan mencapai

matlamatnya. Dan saya telah memberi semalam satu contoh iaitu Clause 14 di mana saya pun telah membacakan Clause 14 iaitu berkenaan dengan Seksyen 17B yang mana pindaan yang telah dipinta memberi kuasa yang begitu luas kepada Director-General sehingga Director-General boleh membantah sesiapa juga untuk memegang jawatan-jawatan penting di dalam sesebuah syarikat insuran. Baik dari segi Managing Director, Directornya atau Ketua Pengarahnya ataupun pemegang-pemegang jawatan yang terpenting di dalam syarikat insuran itu, mereka yang tersebut hanya boleh memegang jawatan itu sekiranya Director-General tidak ada apa-apa objection, kalau ada objection ataupun bantahan maka mereka itu tidak boleh memegang jawatan-jawatan yang tersebut. Malahan bantahan daripada Director-General itu boleh dilakukan tanpa apa-apa syarat dan tanpa memberi apa-apa alasan sekalipun. Director-General cuma mengatakan saya bantah orang itu untuk memegang jawatan tersebut, maka itu sudah mencukupi untuk membolehkan seseorang itu tidak boleh memegang sesuatu jawatan dalam sesebuah syarikat insuran. Bantahan ataupun objection daripada Director-General tanpa memerlukan alasan, pada pendapat saya juga merupakan satu kuasa yang amat luas. Dan satu lagi contoh iaitu dalam Clause 19 — saya minta izin menyentuh sedikit dalam Bahasa Inggeris.

Tuan Yang di-Pertua: Diizinkan.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Di situ juga Clause 19 meminta supaya satu Seksyen baru 28 dimasukkan dan Seksyen 28 memberi kuasa kepada Director-General yang mengatakan seperti berikut:—

“28 (1) Where the Director-General is satisfied that the affairs of an insurer are being conducted in a manner likely to be detrimental to the public interest, the interests of the policy owners, or the interests of the insurers, the Director-General may issue such directions to the insurer as he considers

necessary and may in particular require the insurer—”

dan nyatakan di situ tindakan-tindakan yang diambil

- (a) xx xx xx xx
- (b) xx xx xx xx
- (c) xx xx xx xx
- (d) xx xx xx xx
- (e) xx xx xx xx
- (f) xx xx xx xx

dan termasuk di situ tindakan untuk

“(b) to remove any of its directors whom the Director-General considers not a fit and proper person to remain a director;”.

Sampai begitu sekali kuasa Director itu boleh memberhentikan sesiapa juga Ahli Lembaga Pengarah di dalam sesuatu syarikat insuran, jika pada pendapat Director-General pemberhentian seseorang Ahli Lembaga Pengarah itu perlu. Begitu sekali luas kuasa yang dipinta di dalam Rang Undang-undang (Pindaan) ini.

Saya tidaklah membantah di atas kuasa-kuasa yang dipinta itu, cuma menimbulkan sedikit keraguan sahaja, kalau-kalau kuasa yang begitu luas boleh menimbulkan sedikit kesangsian dan perasaan bimbang di kalangan mereka yang bergerak di dalam bidang perindustrian insuran ini. Lebih-lebih lagi, Tuan Yang di-Pertua, maklumlah dalam perniagaan insuran ini banyak syarikat-syarikat luar negeri yang terlibat, maka saya kuatir kalau-kalau mereka akan silap sangka bahawa pindaan yang dipinta ini merupakan suatu semi-nationalisation macam seolah-olah hendak menghakmilikkan, tetapi bukan sepenuhnya, secara pintu belakang seolah-olah hendak menguasai kegiatan perindustrian insuran di negara kita ini.

Saya percaya itu bukan tujuan Kerajaan, tidak sekali-kali tujuan Kerajaan untuk hendak mengadakan back-door nationalisation dalam perkara ini. Saya percaya itu bukan tujuannya dan tidak sekali-kali terlintas difikirkan Kerajaan, tetapi Akta ini boleh menimbulkan suatu sangkaan seolah-olah Kerajaan

kita hendak menasionalisekan kegiatan insuran di negara kita ini. Lebih tepat dalam perkara ini khususnya hendak menghakmilikkan perindustrian insuran secara bukan langsung, tetapi secara tidak langsung iaitu melalui pintu belakang. Dan kalau sangkaan yang salah ini ditimbulkan oleh syarikat-syarikat terutama sekali syarikat-syarikat luar negeri yang bergerak di dalam negara kita ini di dalam bidang insuran, ini boleh menjejaskan suasana ataupun climate penanaman modal ataupun suasana investment di dalam negara kita ini. Itupun sudah ada dua Akta yang mana telah selalu disebut-sebutkan oleh setengah-setengah pihak yang dikatakan tidak menggalakkan penanaman modal di negara kita iaitu Akta Petroleum dan Industrial Co-ordination Act. Tetapi kedua-dua Akta ini telahpun kita buat pindaan supaya perkara-perkara yang boleh membimbangkan industrialists dapat diatasi.

Saya cuma membangkitkan perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, kerana saya kuatir kalau-kalau pula Rang Undang-undang Insuran (Pindaan) ini boleh menimbulkan keraguan di pihak-pihak yang sama ataupun pihak-pihak yang lain yang pula akan menimbulkan satu lagi tuduhan bahawa climate investment negara kita ini tidak menggalakkan, kerana undang-undangnya difikirkan menyekat kebebasan yang terkawal kepada mereka yang hendak berniaga di negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya sungguh-sungguh berharap bahawa sangkaan saya ini salah dan tidak timbul, dan kalau tidak timbul dan salah maka Alhamdulillah, perkara itu tidak berlaku. Saya cuma membangkitkan kalau-kalau perkara ini timbul dan pada pendapat saya boleh timbul dengan peruntukan-peruntukan yang saya telah baca tadi. Sebagai contoh dan banyak lagi clauses juga seksyen-seksyen yang boleh saya tunjukkan yang boleh membangkitkan sangkaan itu. Tetapi saya tidak mahulah memberi contoh-contoh lagi kerana pada pendapat saya memadailah saya beri dua contoh tadi.

Tuan Yang di-Pertua, Clause 14 dan Clause 19 yang mana saya telahpun membacakan tadi lebih-lebih lagi Clause 16 di mana mengikut peruntukan ini kalau seseorang itu didapati salah tidak mengikut peraturan, tidak mengikut arahan Director-General, maka mengikut Fasal 19 (3) dia boleh dikenakan hukuman denda tidak lebih daripada \$5,000 ataupun penjara tidak lebih daripada 6 bulan ataupun kedua-duanya sekali atau ditambah denda sebanyak \$1,000 pada tiap-tiap hari tiap-tiap kali ianya melakukan kesalahan itu, iaitu Clause 19 dalam Seksyen 28 (3). Ini nampaknya begitu berat sekali hukumannya sekiranya seseorang itu tidak mematuhi dan tidak mengikut arahan yang dibuat oleh Director-General di bawah kuatkuasanya di bawah Seksyen 28 (1) samada (a), (b), (c), (d), (e) ataupun (f).

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang suka saya hendak sentuh ialah berkenaan dengan perkara reinsurance. Sepertimana yang telah saya sentuh tadi bahawa perniagaan insuran ini banyak melibatkan syarikat-syarikat luar negeri ataupun syarikat-syarikat yang tidak ditubuhkan dalam negeri kita tetapi ditubuhkan di negara-negara lain yang luar daripada Negara Malaysia. Syarikat-syarikat insuran yang ditubuhkan di luar negara berjumlah keseluruhannya lebih daripada 67%. Baki daripada 67% itu adalah syarikat-syarikat yang ditubuhkan di negara kita dan daripada itu hanya 3 syarikat sahaja terdiri daripada syarikat bumiputra. Syarikat-syarikat insuran ditubuhkan di luar negara yang berjumlah lebih daripada 67% itu banyak menghantarkan wang secara reinsurance kepada syarikat-syarikat luar daripada negara kita. Katakanlah sebagai contoh, satu syarikat luar negeri mengambil satu life policy yang berjumlah katakanlah \$100,000. Mereka akan simpan (retain) cuma katakanlah \$10,000 daripada \$100,000 premium insuran yang diterima, yang bakinya \$90,000 lagi itu direinsurekan kepada luar negeri ke syarikat-syarikat di Hongkong dan sebagainya. Bermakna premium yang diterima tidak semuanya tinggal di dalam negara kita,

sebahagian besar daripada premium yang dibayar ini dihantar keluar negeri oleh syarikat-syarikat yang ditubuhkan di dalam negara kita ini menerusi reinsurance, mereka reinsurekan kepada syarikat-syarikat di luar daripada negara kita. Dengan hal yang demikian banyaklah wang yang boleh kita gunakan untuk pelaburan di negara kita ini, wang daripada Malaysia sendiri telah dihantar keluar oleh syarikat-syarikat yang ditubuhkan yang didaftarkan di luar negara tetapi bergerak di dalam negara kita ini.

Saya merayu kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan kalau boleh untuk membuat kajian yang teliti dan mendalam dalam soal reinsurance ini supaya kalau boleh menyekat syarikat-syarikat ini daripada mereinsurekan insuran-insuran ini kepada syarikat-syarikat yang lain di luar negara kita. Biarlah kegiatan reinsurance ini diberi kepada syarikat-syarikat insuran yang local, yang ada di dalam negara kita ini. Syarikat-syarikat insuran asing hendaklah dipujuk, dirayu, diajak untuk membahagikan reinsurance ini kepada syarikat-syarikat yang telahpun didaftar di dalam negara kita, terutama sekali kalau boleh kepada syarikat-syarikat insuran bumiputra. Boleh dikatakan lebih daripada 50% kegiatan insuran di negara kita ini dilakukan oleh syarikat-syarikat asing dan saya sungguh berharap dan merayu kepada kebijaksanaan Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan kita membuat kajian yang teliti dan saya penuh yakin di atas keupayaan Yang Berhormat Timbalan Menteri kita untuk mengatasi masalah wang negara kita keluar daripada negara kita menerusi cara reinsurance.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang saya amat tertarik hati ialah berkenaan dengan pindaan yang memerlukan supaya sebelum seseorang itu mengambil satu insuran maka ianya hendaklah membayar premiumnya dahulu barulah insuran itu boleh terlaksana. Tidak lagi dalam keadaan sekarang yang mana seseorang boleh membeli insuran, kemudian pembayarannya boleh dibayar

bila-bila masa dirundingkan, samada secara ansuran ataupun membayarnya mengikut masa jangka waktu yang panjang. Ini amat merbahaya kerana banyak syarikat-syarikat insuran yang menerima insuran tanpa bayaran tunai premiumnya, maka ini telah mendatangkan kesulitan yang besar kepada syarikat-syarikat insuran yang mana menunjukkan kononnya profit yang banyak dalam penyata tahunan mereka tetapi sebenarnya mereka rugi kerana premium-premium ini sebahagian besarnya tidak dibayar oleh pemegang-pemegang insuran. Jadi saya amat bersetuju dengan pindaan yang dipinta yang mana memerlukan supaya wang tunai dibayar secara tunai (cash) sebelum sesuatu premium itu dapat dilaksanakan dan sah dari segi undang-undang. Cuma dalam Akta (Pindaan) ini tidak dinyatakan samada cash before cover ini termasuk semua jenis insuran. Apa yang telah saya dapat tahu nampaknya Kementerian cuma hendak mengadakan cash before cover ini terhadap motor insuran sahaja dan tidak perkara-perkara yang lain.

Saya merayu supaya perkara yang baik ini, iaitu cash before cover dilakukan bukan sahaja kepada motor insuran tetapi kepada semua jenis insuran untuk menjaga kedudukan dan kebaikan perjalanan perindustrian insuran di negara kita ini dan di sini saya amat bersetuju sekali dengan Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor yang telah menyatakan di atas kesedihannya baru-baru ini di atas satu kenyataan bahawa premium insuran atas kereta akan dinaikkan. Saya juga telah banyak ditemui oleh orang ramai yang telah merayu supaya saya dapat membawa perkara ini ke pengetahuan Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan supaya dapat menimbang semula kenaikan premium-premium insuran ke atas kereta-kereta yang dijangka akan dikuatkuasakan pada bulan Februari. Saya amat merayu kepada jasa dan budi baik Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk mengkaji semula kenyataan yang beliau telah buat bahawa premium insuran ke atas kereta akan dinaikkan pada bulan Februari tahun ini.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sedikit-sebanyak pandangan-pandangan saya terhadap Akta ini. Saya amat menyokong peruntukan-peruntukan, fasal-fasal yang ada di dalam Rang Undang-undang ini tetapi itulah perkara yang telah saya bangkitkan tadi iaitu kebimbangan-kebimbangan yang mana telah saya cuba untuk memperhuraikan satu persatu. Saya amat bersetuju dan menyokong penuh di atas hasrat Kerajaan hendak mengawal kegiatan insuran di negara kita tetapi di dalam Kerajaan hendak mengawal kegiatan dan perjalanan syarikat-syarikat insuran di negara kita jangan pula keterlaluan tindakannya sehinggakan apa yang diharapkan itu tidak diperolehi.

Akhir sekali, Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyentuh berkenaan dengan syarikat-syarikat insuran bumiputra di negara kita ini. Sepertimana yang telah saya cuba membayangkan bahawa syarikat-syarikat insuran bumiputra di negara kita ini masih muda dan masih lagi merangkak, masih lagi memerlukan bimbingan dan panduan daripada Kerajaan. Saya sungguh-sungguh berharap bahawa kuasa-kuasa yang ada diberi di dalam pindaan ini janganlah pula digunakan sehingga mengakibatkan kelemahan dan kematian syarikat-syarikat insuran bumiputra yang cuba hendak bergerak, merangkak, cuba hendak belajar di dalam dunia dalam kegiatan insuran ini. Saya sungguh-sungguh berharap biarlah kuasa-kuasa yang meluas, yang begini besar yang ada di dalam pindaan ini digunakan untuk membimbing, menasihati, mengajar dan memupuk syarikat-syarikat insuran bumiputra supaya mereka dapat berdiri teguh, tegap dan berasing dengan baik dan sihat dengan syarikat-syarikat insuran yang lain.

Dalam perkara ini saya suka hendak memberi pandangan iaitu yunit di dalam Kementerian Kewangan yang bertanggungjawab atas perkara insuran ini hendaklah disusun semula. Saya amat berterima kasih dan memberi penghargaan yang tinggi kepada perkhidmatan yang cemerlang yang telahpun

diberi oleh yunit insuran di Kementerian Kewangan kita tetapi masanya telah tiba untuk kakitangan-kakitangan iktisas, kakitangan-kakitangan profesional yang tahu-menahu dengan perkara insuran ini diambil untuk memperkemarkan lagi jentera yunit insuran di dalam Kementerian Kewangan kita. Saya membuat cadangan tersebut bukan kerana saya tidak percaya kepada keupayaan Director-General Insurance kita yang ada sekarang — itu bukan sekali-kali tujuan saya membuat cadangan untuk membanyakkan lagi kakitangan di dalam yunit tersebut dalam Kementerian Kewangan dan bukan sahaja membanyakkan kakitangan malah mengambil kakitangan-kakitangan profesional, kakitangan-kakitangan iktisas, kakitangan-kakitangan daripada mereka yang berkekelulusan dalam bidang insuran.

Setakat ini saya berasa sedikit bimbang kerana di dalam Kementerian Kewangan kita amat kurang mereka yang berkelulusan iktisas dan profesional untuk mengendalikan perusahaan insuran di negara kita ini. Kalau sekalipun kita ada satu undang-undang yang baik, kalau sekalipun kita ada satu undang-undang yang tersusun dan licin yang boleh mengendalikan perjalanan insuran di negara kita tetapi kalau mereka yang mengawasinya yang menjalankan undang-undang itu tidak terlatih dalam segi iktisas, maka saya kuatir undang-undang ini akan tinggal undang-undang dan kalau dilaksanakanpun maka perlaksanaannya tidak begitu memuaskan. Jadi, sambil kita memperkuat Undang-undang Insuran dengan membuat pindaan-pindaan yang tertentu di samping itu kita harus juga memperkuat, memperkemarkan yunit insuran di Kementerian Kewangan kita supaya yunit ini benar-benar diberi keupayaan dan pengetahuan yang cukup untuk mengendalikan undang-undang yang begini kemas bagi perjalanan perniagaan insuran yang baik, licin dan teratur.

Tuan Yang di-Pertua, sekianlah sahaja dan saya ucapkan berbilang-banyak terima kasih.

3.06 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun saya bukan seorang pakar dalam insuran, tetapi saya ingin menggunakan kesempatan ini untuk menghuraikan satu dua masalah yang pada anggapan saya adalah mustahak dan ada berkaitan dengan Rang Undang-undang (Pindaan) yang telah dibentangkan dalam Dewan ini oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan.

Tuan Yang di-Pertua, semasa mengemukakan Rang Undang-undang (Pindaan) ini Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan telah berkata pindaan-pindaan ini adalah perlu demi kepentingan pemegang-pemegang polisi dalam pengurusan atau dalam diri mereka dengan penginsuran-penginsuran, ejen-ejen dan juga broker-broker dan juga untuk menggalakkan pertumbuhan perusahaan insuran secara teratur.

Tuan Yang di-Pertua, kalau saya tidak salah ini adalah kali kedua Akta Insuran yang diluluskan pada tahun 1963 dipinda. Kali pertama Akta ini dipinda ialah pada tahun 1975 dan pindaan-pindaan yang dikemukakan sekarang bertujuan memperketatkan lagi pengendalian perusahaan insuran.

Sungguhpun saya menyokong atau bersetuju bahawa langkah-langkah hendaklah diambil untuk menggalakkan pertumbuhan sihat perusahaan insuran demi kepentingan orang ramai, akan tetapi nampaknya pindaan-pindaan yang dicadangkan ini meletakkan kuasa-kuasa budibicara yang luas dalam skop yang luas di dalam tangan Ketua Pengarah Insuran.

Saya berpendapat Akta yang wujud sekarang ini telah memberikan kuasa yang cukup untuk mengawal perusahaan insuran dengan baik, dan teratur, tetapi rasa saya pindaan-pindaan yang dicadangkan atau dikemukakan oleh kerana Kerajaan tidak hendak melihat sebuah lagi syarikat bangkerap (collapse) seperti yang telah ber-

laku dengan Syarikat First General Insurance. Saya ingin menegaskan di sini bahawa meskipun kuasa-kuasa yang lebih diberikan ianya tidak akan memberi apa-apa makna selagi Ketua Pengarah Insuran dalam Kementerian Kewangan tidak menjalankan tugas-tugasnya dengan ikhlas demi kepentingan orang awam yang membeli insuran.

Saya cuba memberikan satu contoh di sini dan cuba kita perhatikan kebangkerapan sebuah syarikat insuran, ianya Syarikat First General Insurance di mana terdapat tuntutan berjumlah lebih kurang \$20 juta yang masih belum lagi dijelaskan. Ini adalah satu kes yang nyata di mana Bahagian Insuran, Kementerian Kewangan telah gagal untuk melindungi dengan penuh kepentingan orang-orang awam yang membeli insuran serta juga gagal mengawal kewangan awam (public financing). Keadaan yang menyelubungi kebangkerapan syarikat itu masih terus menjadikan satu mystery dan sehingga hari ini mystery inipun belum dapat dijelaskan. Tetapi apa yang menghairankan saya dan juga orang-orang lain, orang ramai ialah mengapa Ketua Pengarah Insuran tidak dapat mengambil tindakan untuk melindungi kepentingan orang ramai kerana Syarikat First General Insurance sejak tahun 1973 bergerak dengan tidak teratur serta juga tidak mempunyai kewangan yang kukuh.

Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab itulah Syarikat First General Insurance (FGI) telahpun bangkerap, syarikat telah mempunyai liability insuran sebanyak \$20 juta dan Ketua Pengarah Insuran telah menggunakan Seksyen 12A Akta Insuran (Pindaan) yang membenarkan beliau mengenakan levy tahunan sebanyak 1% ke atas premium bertulis oleh Syarikat Insuran. Dalam lain perkataan, jika sesuatu Syarikat Insuran gagal maka Syarikat-syarikat Insuran yang lain terpaksa menanggung kerugian ini dan ini pada akhirnya akan menjadikan orang ramai menjadi mangsa. Oleh sebab itu, perusahaan insuran yang telah dipaksa bertanggungjawab ke atas perkara ini dan mereka juga telah

dipaksa menanggung tuntutan FGI yang tidak diselesaikan sebanyak \$20 juta itu. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan atau pihak berkenaan sedar bahawa ini bukanlah menjadi satu cara penyelesaian yang baik kerana pada akhirnya liability \$20 juta yang patut ditanggung oleh pengusaha insuran itu akhirnya akan dipikul oleh orang awam yang membeli insuran dan mereka ini terpaksa membayar premium yang lebih tinggi dan pengumuman yang dibuat baru-baru ini oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan yang menyatakan bahawa orang ramai akan dikehendaki membayar premium kenderaan yang tinggi adalah bukti yang jelas. Soal yang harus menerima satu jawapan yang memuaskan, ialah mengapakah pihak yang berkenaan di dalam kes ini ialah Ketua Pengarah Insuran membenarkan Syarikat First General Insurance menjalankan perniagaan sejak tahun 1973 tanpa mengadakan kawalan-kawalan dan siasatan yang sepatutnya.

Tuan Yang di-Pertua, perkara lain mengenai kekecohan FGI yang berkehendakkan suatu jawapan yang menasabah ialah mengapakah Kerajaan telah memberikan lesen kepada sebuah syarikat yang dinamakan South East Asia Finance Insurance Berhad untuk mengutip premium yang belum jelas yang terhutang oleh ejen-ejen FGI tetapi tanpa tanggungan kepada tuntutan FGI sebanyak \$20 juta yang masih belum dijelaskan. Saya haraplah bahawa atas masalaah yang saya bentangkan di sini diperhatikan oleh sebab saya rasa ini adalah berkaitan dengan Rang Undang-undang (Pindaan) ini dan saya harap bahawa Timbalan Menteri Kewangan dapat memberikan sedikit penjelasan atas perkara yang saya sebutkan tadi.

Seperkara lagi saya ingin sebut mengenai Rang Undang-undang (Pindaan) ini ialah sepertimana yang saya nyatakan tadi, penginsuran-penginsuran di negara ini memang berat mengenai kuasa-kuasa yang luas yang diberikan kepada Ketua Pengarah Insuran khususnya mengenai perlantikan pengarah-pengarah urusan dan ketua-ketua

eksekutif yang mana mestilah diluluskan oleh Ketua Pengarah Insuran sendiri. Nampaknya peruntukan ini telah membangkitkan pandangan khas kepada syarikat-syarikat insuran yang berjenis keluarga yang mana pengarah-pengarahnya terdiri daripada ahli-ahli sekeluarga yang sama dan kebimbangan mereka ialah bahawa Ketua Pengarah Insuran mungkin enggan memberi kelulusan kepada mereka dan mungkin meminta orang lain dilantik juga. Oleh kerana kebanyakan penginsuran-penginsuran tempatan adalah dikendalikan oleh syarikat keluarga ataupun "family concerns" mereka sudah tentu menerima pindaan ini dalam ketakutan dan kebimbangan. Saya harap Timbalan Menteri akan dapat menghargai dan menerima pandangan-pandangan berat penginsuran-penginsuran tempatan ini dan juga dapatlah mengambil langkah-langkah untuk mengatasi atau mengurangkan kebimbangan mereka di atas perkara ini.

3.15 ptg.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan ribuan terima kasih atas teguran-teguran dan pandangan-pandangan yang telah diberi oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah bangkit bercakap atas Rang Undang-undang ini. Ada beberapa perkara utama yang saya ingin memberi penjelasan atas perkara yang telah dibangkitkan itu.

Pertama, saya ingin menyentuh apa yang telah dibangkitkan oleh Ahli dari Kuala Selangor semalam iaitu beliau mengatakan mengapakah undang-undang ini hanya khusus untuk insuran motor sahaja. Sebenarnya tidak, segala pindaan di sini adalah berkuatkuasa atau adalah dikenakan bagi semua industri insuran dan apabila disebut pemegang polisi bermaksud kesemua sekali, cuma ada satu-dua perkara misalnya cash before cover itu atau penerimaan wang tunai sebelum mendapat cover insuran, hanya buat peringkat ini dikenakan kepada motor dan kebakaran sahaja. Dan ini terpulanglah

kepada pihak Menteri sendiri di kemudian hari memikirkan bila masakah akan diperluaskan kepada sektor-sektor insuran yang lain.

Begitu juga telah dibangkitkan beberapa perkara oleh Ahli dari Kuala Selangor seperti mengapakah tidak pihak Kementerian merujukkan perkara menaikkan premium kepada jawatankuasa essential commodities. Sebenarnya, insuran itu tidaklah ditakrif sebagai satu barangan essential dalam ertikata kuatkuasa undang-undang sekarang. Itulah sebab tidak dirujukkan.

Saya ingin menyentuh perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sepang iaitu menyatakan pindaan-pindaan mungkin akan menyekat dan juga membunuh syarikat-syarikat bumiputra oleh kerana banyak kuasa-kuasa yang luas telah diberikan kepada Ketua Pengarah Insuran. Begitu juga Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar membangkitkan perkara ketakutan misalnya bukan sahaja family concerns di dalam industri insuran itu kerana pihak Kerajaan atau Ketua Pengarah akan sentiasa mengambil tahu segala-gala yang dijalankan ataupun takutkan pelaburan asing akan terjejas atau pihak asing akan terjejas kerana kita sekarang nampaknya pada pandangan orang luar cuba menguasai sebahagian besar daripada industri insuran ini melalui Pindaan kepada Akta Insuran ini.

Sebenarnya, sebelum dikemukakan Rang Undang-undang ini ke Dewan yang mulia ini pihak industri sendiri yang terdiri daripada industri asing, industri tempatan industri bumiputra, industri family concerns, mereka itu telahpun diajak berunding dan telahpun diberitahu asas-asas pindaan yang akan dikenakan kepada Akta dan pihak Kementerian melalui Insurance Division telah sentiasa berunding dengan mereka untuk mendapat pandangan dan mereka tahu apakah sedalam-dalamnya hakikat yang dimaksudkan Kerajaan mengadakan Rang Undang-undang ini. Memanglah kalau

mengikut hakikat kelazimannya tidak semua akan dipersetujui, kerana siapakah yang hendak dikawal misalnya, tetapi beranilah saya mengatakan pada umumnya mereka tahu dan mereka memersetujui hasrat Kerajaan di dalam membuat pindaan dan mereka tahu bahawa Kerajaan tidak berniat hendak mengkongkong industri insuran semata-mata hendak mengawal atau merupakan semi-nationalisation, tidak sekali-kali tujuan Kerajaan begitu. Tetapi Kerajaan dan Kementerian terutamanya memikirkan bahawa pengalaman yang lepas seperti juga yang dibuktikan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar tadi pengalaman yang lepas di dalam industri insuran kita telah menunjukkan kalau tidak ada kawalan ketat ke atas industri insuran dengan mengadakan peruntukan enabling, tidak bermakna ada peruntukan ini maka serta-merta Kerajaan akan mengkongkong dengan kuku besi industri insuran, yang tidak begitu, kita mengadakan Akta dan Pindaan pada Akta ini supaya ada kemungkinan jika berlaku sesuatu seperti yang berlaku kepada FGI itu, maka ada kemudahan dan kemungkinan dan keupayaan pihak Ketua Pengarah atau pegawai-pegawainya masuk secepat mungkin supaya ada Akta yang memberikan peruntukan begitu. Itulah sebabnya ia berlaku kepada First General Insurance di masa yang lepas.

Saya hendak terangkan di sini, Tuan Yang di-Pertua, kerana ada kekurangan-kekurangan di dalam bidang kuasa ini tidak dapat kita hendak pergi masuk sedalam-dalamnya ke industri itu, misalnya, kalau kita tahu ada pengarah-pengarah yang dengan sengaja atau tidak sengaja atau secara tipu-helah ataupun dengan tujuan-tujuan sendiri telah menggunakan kewangan insuran ini iaitu kewangan orang awam untuk kepentingan dirinya dan juga menyalahgunakan kewangan dan dengan itu bangkerap syarikat tadi, Ketua Pengarah Insuran tidak boleh membuat apa-apa tindakan dengan secara positif dengan secara berkesan semata-mata kerana tidak ada kuasa. Maka sekarang kuasa diberikan.

Dan ini pada pendapat saya setelah saya sendiri bertanggungjawab di situ telahpun mendapat pandangan orang-orang dari industri dan mereka sendiri mengakui sangat perlu ada kuasa yang begini semata-mata untuk memberi keupayaan kepada pihak Kementerian, kepada pihak Jabatan Insuran meneliti supaya industri ini sentiasa solvent dan dapat bertanggungjawab kepada pemegang polisi begitu juga bertanggungjawab kepada pihak umum kerana kita tahu mereka mengendalikan kewangan orang ramai seperti pihak bank di negara kita ini.

Saya inginlah meyakinkan kepada Ahli Yang Berhormat dari Sepang dan Ahli Kuala Lumpur Bandar bukanlah ini akan menjejaskan. Sebenarnya dengan ini rasa saya akan mengukuhkan lagi dan menstabilkan lagi industri insuran dan akan menyenangkan lagi hati mereka yang menjalankan syarikat-syarikat insuran dengan jujur dan ikhlas. Rasa saya mereka yang tahu mereka itu berpandu kepada prinsip yang benar tidak akan menentang ini dan mereka tidak menentang tetapi mereka menerima dengan sepenuh hati. Begitu juga kuasa-kuasa, misalnya, untuk mengeluarkan dan melantik Pengarah bukanlah maknanya Ketua Pengarah akan sentiasa menggunakan kuasa ini dengan cara kuku besi, kerana kita tahu ini hanya menjadi satu perkara yang membolehkan Ketua Pengarah dengan berunding dengan Menteri bahawa kalau didapati seorang itu latarbelakangnya memang kusut, pendekata ada sejarah menyelewengkan wang misalnya, tetapi kita tahu dia ada wang, dia hendak jadi Director di situ. Kalau kita biarkan juga mungkin dia akan mengusutkan lagi syarikat itu maka kita ada kuasa sekarang mengatakan kalau boleh Pengarah ini tidak payahlah. Ambillah orang lain. Kalau tidak ada kuasa, dia boleh kata dia ada duit dia ada syer besar apa sebab tidak boleh jadi Pengarah dan kita tahu kalau dia ada di situ mengikut sejarah perlaksanaan dia atau kelakuan dia mengusutkan perniagaan. Maka inilah sebabnya diadakan kuasa-kuasa sungguhpun nampaknya berat tetapi pada

pendapat kita adalah mustahak diadakan.

Ketiga, perkara yang dibangkitkan mengenai rate insuran keluar negeri, dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Sepang. Memang benar ada insuran atau premium-premium yang diinsuran semula mengalir ke luar negeri, misalnya, mengikut perangkaan terakhir bagi tahun 1976/77 sebanyak \$69 juta nilai reinsurance telah dibawa ke luar iaitu 20% daripada jumlah premium di dalam negeri ini. Tetapi ini tidaklah merupakan perangkaan yang sangat meragukan hati atau yang menjadi kemuskilan kepada kita, tetapi ini agak angka yang biasa untuk reinsurance keluar negeri seperti di mana-mana negeri juga. Tetapi adalah hasrat kita supaya industri insuran di negara ini dengan lebih stabil dan juga dengan lebih keupayaan mereka dapat membesarkan keupayaan retention ataupun mengekalkan lebih besar lagi daripada premium yang direinsurankan. Pendekata, sekarang ini keupayaan itu tidak begitu besar maka terpaksa dihantar ke luar negeri. Lagi satu sebabnya mengapa reinsurance ke luar negeri masih lagi misalnya pada peringkat 20% daripada jumlah premium ialah kerana dalam industri kita ini belum semua daripada bentuk risiko yang sophisticated misalnya risiko yang kena-mengena dengan perkapalan, jenis perkapalan yang baharu jenis penerbangan, aviation, marine ini adalah sophisticated. Kita belum ada lagi keupayaan penuh untuk mengambil alih reinsurance risiko sophisticated di dalam negeri. Maka itulah sebabnya masih lagi diinsurankan di luar negeri perkara yang sophisticated. Saya rasa di masa akan datang keupayaannya ini bertambah dengan industri lebih stabil dan kukuh mungkin keupayaan ini akan lebih. Begitu juga Malaysian National Reinsurance Berhad dan sekarang ini syarikat ini menjadi satu daripada tunjang yang boleh menerima reinsurance daripada syarikat-syarikat lain. Begitu juga tentang cash before cover tadi ditanya mengapa hanya motor ataupun kereta dan kebakaran. Seperti saya katakan tadi ini buat permulaan. Dan kalau Menteri mendapat perhatian kelak, ianya akan diperluaskan.

Begitu juga tentang desakan untuk menyun semula yunit insuran, ini sedang dalam pelaksanaan terutama sekali dengan penubuhan satu yunit pemeriksaan atau Insurance Inspectorate Division di dalam Jabatan ini di mana dengan kuasa-kuasa untuk memeriksa yang telah diberi di dalam pindaan ini, maka mesti kita ada tenaga-tenaga yang mempunyai kemahiran-kemahiran tertentu yang boleh pergi ke Syarikat Insuran untuk meneliti dengan detail segala kewangan dan transactions yang berlaku juga membuat pemeriksaan yang dapat memberi gambaran-gambaran penuh kepada pihak Kementerian tentang keadaan Syarikat-syarikat Insuran yang diperiksa tadi. Saya bersetuju benarlah kita mesti ada pegawai-pegawai iktisas yang bertugas di dalam bahagian insuran tadi.

Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar juga membangkitkan cerita FGI. Di sini sebenarnya saya juga telah memberikan jawapan bagaimana dilesenkan Syarikat South East Asia ini dan bagaimana jatuhnya atau lingkupnya Syarikat FGI itu dalam jawapan-jawapan saya kepada beberapa soalan yang telahpun dikemukakan di dalam Dewan yang mulia ini dan setakat ini saya ingin mengatakan bahawa sebenarnya ada langkah-langkah telah diambil oleh bahagian insuran untuk cuba menyelamatkan FGI. Saya sendiri ada terlibat untuk cuba menyelamatkan FGI kepada peringkat-peringkat akhir sekali, tetapi seperti saya katakan tadi kerana kita tidak ada kuasa untuk pergi masuk membubarkan directorate, menarik keluar director yang cuai dan yang menyeleweng, maka ini menghalang usaha kita untuk menahan perkara ini menjadi sebegitu kusut dan malangnya kerana kekurangan-kekurangan ini maka keluarlah daripada kuasa pihak Kementerian dan juga kuasa pihak Ketua Pengarah untuk benar-benar bertindak supaya dapat menyelamatkan FGI ini. Tetapi sekarang ini kita tahu oleh kerana desakan masa maka pihak Ketua Pengarah telah memikirkan sangat genting pada masa itu diambilalih cepat-cepat usaha untuk menyelesaikan unexpired risk maka

telah dilesenkan Syarikat-syarikat South East Asia tadi.

Satu lagi perkara yang rasa saya menjadi sebutan-sebutan sekarang yang telah dibangkitkan oleh ketiga-tiga Ahli Yang Berhormat itu iaitu mengenai kenaikan-kenaikan premium. Di sini oleh kerana telah dibangkitkan dan juga memberi kesempatan kepada saya untuk memberi penjelasan yang lebih lanjut supaya perkara ini jangan lagi dan tidak lagi disalah tafsirkan samada oleh Ahli-ahli Yang Berhormat di sini atau oleh pengguna-pengguna kita. Sebenarnya, kenaikan premium ini bukanlah seperti yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor tadi datang dua tiga orang dari insuran industri ke Kementerian mendesak sana sedikit kitapun naikkan. Tidak begitu. Sebenarnya, desakan daripada seluruh industri melalui kesatuan mereka telah bermula semenjak tahun 1967 lagi dan Kerajaan telah menutupkan telinga kepada mereka. Pada masa itu tidak dianggap sesuai dinaikkan dan pada tahun 1972 telah dikemukakan memorandum yang pertama kepada Kerajaan untuk menaikkan, begitu juga beberapa kali telah dikemukakan memorandum mendesak kerana mereka mendapati tidak dapat ditanggung kerugian-kerugian yang berlaku di kalangan mereka. Semalam telah ditanya berapakah kerugian yang telah dialami oleh Syarikat Insuran, sukacita saya memberi beberapa perangkaan iaitu:

Dalam tahun 1973 Motor Industry Insurance telah rugi

lebih kurang		\$6 juta
1974 telah rugi		\$16 juta
1975 telah rugi		\$27 juta

dan akibat kerugian yang begini besar maka melempah kesannya kepada seluruh industri insuran dan kita dapati pada tahun 1976 iaitu akibat daripada tahun 1975 kerugian \$27 juta tadi maka dalam tahun 1976 dijangkakan kerugian seluruh industri \$16 juta. Maka bermakan sebahagian besar kerugian seluruh industri sebenarnya adalah berpunca daripada

kerugian di dalam Motor Insurance, dan bukan itu sahaja sebab, bukanlah Ahli-ahli Yang Berhormat hendak pandang bahawa sebab kerana orang ini rugi, maka Kerajaan naikkan premium semata-mata untuk menyelamatkan mereka. Tidak begitu. Kerana kalau mereka atau insuran industri motor terutamanya rugi sepanjang masa mereka tidak dapat menyelesaikan tuntutan-tuntutan, yang mendapat akibat buruk kemudian ialah kita sebagai pengguna, kerana puncanya premium tidak cukup.

Satu lagi perkara yang harus saya jelaskan di sini yang saya rasa akan dapat menenteramkan keadaan di kalangan rakyat kita ialah di samping Kerajaan membenarkan kenaikan kadar-kadar premium seperti yang telah diterangkan dahulu pihak Kementerian sekarang berusaha untuk menyelaraskan dua perkara penting. Yang pertama menyelaraskan soal loading iaitu barang tokok tambah yang sekarang ini dikenakan oleh boleh dikatakan semua Syarikat Insuran terutama dalam bahagian motor ke atas semua kategori kereta-kereta motor, teksi, bas, lori dan sebagainya.

Dan loading ini ada kalanya tidak menasabah dan tidak terkawal. Tiap-tiap Syarikat Insuran mengenakan loading pada kadar yang dianggapkan sesuai dan saya sendiri ada bukti menunjukkan, misalnya syarikat-syarikat bumiputra yang telah mendapat permit lori — menjalankan tanker lori terpaksa membayar \$12,000 premium di atas tanker dan kita tahu kalau tidak dibayar premium, tanker tidak boleh berjalan. maka inilah sebabnya mengapa Syarikat-syarikat Insuran ini mengenakan loading yang begini ialah kerana mereka hendak menampung kekurangan daripada premium yang rendah tadi, kalau premium tidak cukup maka dikenakan bayaran begini. Kita tahu, kalau tidak ada insuran, kereta mana pun tidak boleh berjalan. Dan saya di sini ada bukti yang menunjukkan; saya sendiri menemui orang itu iaitu di mana dia adalah seorang pemilik teksi

di Kelantan. Izinkan saya, Tuan Yang di-Pertua, memberikan contoh.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, saya izinkan.

Puan Rafidah Aziz: Misalnya dia telah dikenakan bayaran premium insurance third party sebanyak \$1,000 kalau teksinya hendak berjalan. Premium pada masa itu untuk third party teksi tidak berapa sahaja dikenakan. Misalnya kalau third party on no claim discount dikenakan sebanyak \$135.00 tetapi oleh kerana dia terdesak, teksi permit sudah dapat, hendak jalankan juga, tidak dibayar \$1,000 tidak boleh dijalankan. Jadi, inilah perkara-perkara yang telah diteliti oleh Kementerian. Ini tidak boleh berterusan. Maka perkara ini dibuat atas dua peringkat. Pertama, kita benarkan kenaikan kadar-kadar dan inipun menasabah. Sebenarnya pihak industri meminta jauh lebih banyak daripada itu dan kita telah teliti bahawa ia tidak boleh diberikan begitu banyak, mestilah naik pada kadar yang sesuai iaitu pihak Kementerian telah menimbangkan atas kadar yang sesuai, menimbangkan bahawa kategori yang diberi kenaikan itu tidaklah begitu membebankan.

Kedua, pihak Kementerian sekarang sedang dan akan terus berunding mengenai menyelaraskan soal loading dan soal excess clause di mana kita tahu sungguhpun premium kecil loading banyak, teksi, lori, bas membayar premium pada keseluruhannya sangat tinggi dan ini diakui oleh semua pihak yang menjalankan kereta-kereta sendiri, sebenarnya kereta-kereta sendiri pun dikenakan loading dan excess clause yang berbeza-beza antara syarikat.

Pada minggu hadapan ini saya sendiri akan menemui berbagai-bagai persatuan iaitu persatuan lori, persatuan bas, persatuan teksi dan juga menemui pihak pengguna (FOMCA) supaya kita duduk menimbangkan dengan teliti loading itu setakat mana boleh dibenarkan atau di mana boleh dibenarkan dan excess

clause ini apakah kadar-kadar yang menasabah dan kita mendapat pandangan daripada semua pihak ini maka harapan Kerajaan ialah kalau dapat diselesaikan seberapa cepat mungkin maka kalau boleh, ini mengizinkan masa apabila serentak berkuatkuasa pada 1hb Februari, 1978 atas tarikh-tarikh baharu untuk insuran motor maka syarat-syarat loading dan excess clause ini juga dikenakan serentak. Pendekata, syarikat-syarikat bas atau syarikat-syarikat lori atau persatuan lori yang sekarang ini pada kedengaran saya mula menggugat hendak menaikkan tambang jawapan saya ialah tidak ada sebab mengapa mereka patut menaikkan tambang bas, tambang lori, tambang teksi oleh kerana seperti saya katakan kita masih lagi berusaha sekarang untuk menyelaraskan excess clause dan loading, kerana pada pendapat kami apabila ini diselaraskan sudah pasti bayaran yang dikenakan pada umumnya atas premium kereta-kereta, lori, bas, teksi dan sebagainya akan menasabah dan tujuan Kerajaan ialah supaya pengguna-pengguna samada swasta atau persendirian hanya membayar kadar-kadar yang nampak sahaja dan tidak membayar kadar-kadar tokok-tambah yang tersembunyi seperti loading dan excess itu adalah bayaran tersembunyi orang tidak tahu, ada 300%, ada 400%, ada 500%, sekarang ini maka apa juga bayaran kena-mengena dengan premium baik apa juga jenis kereta akan menjadikan satu pengetahuan umum itulah hasrat Kerajaan.

Saya terpaksa menerangkan di sini kerana rasih ada ragu-ragu tentang bagaimana ini dibenarkan; inflasi, begitu begini dan ini tidak semestinya, kerana kalau dinaikkan kadar ini dengan menasabah dan bayaran-bayaran tersembunyi yang begitu banyak sekarang ini ditanggung oleh teksi, bas dan lori, kalau ini diselaraskan dan diturunkan pada peringkat-peringkat yang menasabah maka kalau tidak balance sekalipun, seimbang 100% akan hanya menyebabkan bayaran premium tambahan kecil sahaja kepada orang-orang yang mempunyai kereta-kereta. Saya inginlah mengatakan bahawa tidak ada alasan

mengapa tambang bas dinaikkan selagi ini belum kita selesaikan. Saya akan berjumpa dengan pihak-pihak yang berkenaan pada minggu hadapan untuk menentukan kadar-kadar loading dan excess ini supaya tidak lagi pengguna-pengguna kita membayar bayaran yang tidak menasabah dengan sewenang-wenangnya dikenakan oleh Syarikat-syarikat Insuran sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memberi jaminan pada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa sungguhpun Akta ini ada menentukan kuasa-kuasa kepada Ketua Pengarah yang begitu luas bahawa sebenarnya dalam perjalanan biasa, Ketua Pengarah akan membuat rujukan kepada pihak Menteri untuk perkara-perkara yang sangat asas kepada perjalanan Syarikat-syarikat Insuran. Jadi, tidaklah ada timbul keraguan yang Ketua Pengarah akan menjadi seorang kuasa mutlak dan apa kata dia akan berjalan sahaja, tidaklah begitu keadaannya. Sungguhpun undang-undang ada memberi dia kuasa tetapi dalam praktiknya dirujukkan balik kepada pihak Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itulah sahaja perkara penting yang saya ingin menyatakan terutama sekali untuk menerangkan dengan lebih lanjut perkara kenaikan kadar premium yang dibangkitkan tadi supaya tidak lagi Kerajaan dituduh untuk menaikkan semata-mata tidak menjaga kepentingan pengguna pada hal menjaga kepentingan penggunalah yang menjadi keutamaan kepada pihak Kementerian apabila menaikkan premium insuran kerana kita hendak menyelesaikan lain-lain masaalah yang melibatkan bayaran-bayaran banyak oleh pengguna-pengguna.

Sekianlah sahaja, Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan ribuan terima kasih atas pandangan-pandangan dan juga komen-komen yang telah diberi oleh Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangan dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 7 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 8 —

Puan Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan bahawa Fasal 8 dipinda seperti berikut:—

Gantikan perkataan “he” dalam baris tujuh Seksyen 11C(1) dengan perkataan-perkataan “that insurer or director, as the case may be”.

Substitute for the word “he” in line seven of Section 11C(1) the words “that insurer or director, as the case may be,”.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Fasal 8 sebagaimana yang dipinda, diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 9 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 10 —

Puan Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan bahawa Fasal 10 dipinda seperti berikut:—

Fasal — Masukkan perkataan-perkataan 10(i) “and all income accruing in respect of such investments shall be credited to the funds” selepas perkataan-perkataan “may approve” dalam Seksyen kecil (8).

Clause — Insert the words “and all income 10(i) accruing in respect of such investments shall be credited to the funds” after the words “may approve” in Subsection (8).

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Fasal 10 sebagaimana yang dipinda, diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 11 hingga 13 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 14 —

Puan Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan Fasal 14 dipinda seperti berikut:—

Masukkan perkataan-perkataan “or on which he serves the notice of objection” selepas perkataan-perkataan “notice of objection” dalam Seksyen-seksyen 17B(4) dan 17C(3).

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin: Tuan Pengerusi, saya minta hanya satu penjelasan sahaja daripada Timbalan Menteri Kewangan iaitu apakah salahnya di dalam Ceraian 4 ini dimestikan Director-General memberi alasan mengapa ianya membuat bantahan. Di dalam pindaan yang ada ini meminta dan membolehkan Director-General membantah kepada seseorang untuk menjadi Pengarah ataupun apa-apa jawatan sekalipun dalam syarikat tanpa memberi apa-apa sebab dan alasan. Bolehkah saya bertanya mendapat sedikit penjelasan apakah salahnya dipinta Director-General itu memberi alasan sekiranya ia membuat sesuatu bantahan.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, sebenarnya dalam perlaksanaan kuasa Director-General bila berhubung dengan pihak penginsuran seperti dalam perkara-perkara begini, dalam perundingan beliau itu

telahpun diterangkan mengapa beliau bertindak demikian, cuma apabila dikuatkuasakan iaitu membuat notis maka dalam ini tidak payahlah dia membuat sebab yang tertulis itu mengapa.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Fasal 14 sebagaimana yang dipinda, diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 15 hingga 26 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 27 —

Puan Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan bahawa Fasal 27 dipinda seperti berikut:—

Gantikan Seksyen 44 dengan yang berikut:—

“Knowledge of 44A. (1) Any person who and statement claims to be an authorized representative of an insurer and holding out who solicits or negotiates a contract of insurance shall be deemed as agent to be deemed for the purpose of the knowledge of formation of the contract to and statement be the agent of the insurer by insurer. where —

(a) he so holds himself out and the insurer does not take all reasonable steps to inform or bring to the knowledge of potential policy owners and the public in general that such person is not its agent; or

(b) such person has ceased being an agent of the insurer and the insurer does not take all reasonable steps to inform or bring to the knowledge of potential

policy owners and the public in general that such person has ceased being its agent,

and in every such instance the knowledge of such person relating to any circumstance relevant to the acceptance of the risk by the insurer shall be deemed to be the knowledge of the insurer.

(2) Any statement made by any such person in the course of soliciting or negotiating a contract of insurance shall be deemed for the purpose of the formation of the contract to be a statement made by the insurer notwithstanding the contravention of Section 16A or any other provision of this Act by such person.”

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Fasal 27 sebagaimana yang dipinda, diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 28 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG ODIT (PINDAAN)

Bacaa Kali Yang Kedua dan Ketiga

3.45 ptg.

Menteri Tak Berpotfolio (Tuan Richard Ho Ung Hun): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang

bernama "Suatu Akta untuk meminda Akta Odit, 1957" dibacakan bagi kali yang kedua sekarang.

Tujuan Rang Undang-undang ini adalah untuk meminda beberapa peruntukan dalam Akta Odit, 1957 bagi mengemaskinikan Akta tersebut serta menyelaraskannya dengan pindaan-pindaan yang telah dibuat kepada Perkara-perkara 97 (3) dan 106 (2), Perlembagaan Persekutuan. Dengan pindaan-pindaan ini, maka kuasa-kuasa yang cukup dan jelas dapat dibekalkan kepada Ketua Odit Negara sesuai dengan kemajuan dan perkembangan pentadbiran dalam Kerajaan sekarang ini.

Sebagaimana yang termaklum, pindaan yang telah dibuat kepada Perkara-perkara 97(3) dan 106(2), Perlembagaan Persekutuan telah memperluaskan lagi bidang kuasa Ketua Odit Negara. Penubuhan Badan-badan Berkanun, Pihak-pihak Berkuasa dan badan-badan tertentu yang lain yang menggunakan wang awam, peruntukan undang-undang yang memerlukan akaun-akaun diodit serta keperluan terhadap kawalan pentadbiran dan pengawasan yang teliti mengenai akaun-akaun Kerajaan Persekutuan, Kerajaan-kerajaan Negeri, badan-badan awam dan badan-badan tertentu yang lain adalah di antara sebab-sebab yang membawa kepada pindaan-pindaan yang dicadangkan oleh Rang Undang-undang ini.

Pindaan-pindaan yang dicadangkan ini juga akan menjelaskan bidang tugas dan cara odit (scope and nature of audit) termasuklah cara mengodit dari segi kecekapan pelaksanaan dan pengurusan (performance and management audit) seperti yang dimaksudkan di dalam perenggan 826 dan 827, Buku Rancangan Malaysia Ketiga, berhubung dengan 'financial accountability'. Pindaan-pindaan ini juga akan membolehkan Ketua Odit Negara menggunakan perkhidmatan Juruodit Luar atau perkhidmatan pakar iktisas tertentu, jika perlu, untuk membantu beliau menjalankan tugasnya.

Tuan Yang di-Pertua, secara ringkas saya terangkan di bawah pindaan-pindaan yang dicadangkan oleh Rang Undang-undang ini.

Fasal 3, Rang Undang-undang ini adalah bertujuan untuk meluaskan undang-undang berhubung dengan odit mengenai akaun-akaun Pentadbiran Keretapi Tanah Melayu. Pindaan ini memberi tafsiran yang lebih luas bagi meliputi harta-harta pentadbiran keretapi.

Fasal 4 pula bertujuan untuk memasukkan ke dalam Seksyen 3, nama jawatan "Auditor General" dalam Bahasa Malaysia. Pindaan ini adalah untuk memberi nama yang lebih sesuai kepada "Auditor-General" di dalam Bahasa Malaysia yang sekarang ini dipanggil Juruodit Negara dan dimasukkan ke dalam Akta ini sekali.

Fasal 5 bertujuan untuk meminda amaun gaji berpencen Ketua Odit Negara berikutan dengan perubahan am gaji-gaji dalam Perkhidmatan Awam.

Fasal 6 bertujuan untuk meminda Seksyen 5 dengan menyatakan dengan lebih jelas kategori-kategori akaun awam yang akan diodit oleh Ketua Odit Negara dan untuk mengadakan perubahan-perubahan yang berbangkit dari pindaan-pindaan yang baru dibuat kepada Perkara-perkara 97(3) dan 106(2) Perlembagaan Persekutuan.

Fasal 7 bertujuan untuk mengadakan konsep odit pengurusan atau pelaksanaan yang akan melibatkan pentaksiran dan penilaian pelaksanaan dari segi kecekapan dan ekonomi. Fasal ini juga bertujuan untuk menjelaskan kuasa Ketua Odit Negara untuk menentukan samada akaun-akaun dan lain-lain rekod disenggarakan dengan wajar dan betul.

Fasal 8 bertujuan untuk meminda Seksyen 7 supaya Ketua Odit Negara boleh memberi kuasa kepada sesiapa jua di luar perkhidmatan awam yang difikirkan layak untuk

menjalankan bagi pihak dan di bawah arahnya, apa-apa siasatan atau audit dan membuat laporan kepadanya. Kuasa ini adalah perlu untuk membolehkan Ketua Odit Negara mendapat bantuan profesional dari luar apabila dikehendaki oleh kerana banyak belanjanya untuk menanggung perjawatan yang besar dan tetap bagi juruodit profesional.

Fasal 9 bertujuan untuk meminda Seksyen 9(7) supaya Menteri yang bertanggungjawab bagi pihak berkuasa atau badan itu atau Menteri Besar atau Ketua Menteri mengikut mana yang berkenaan, boleh diberitahu pada bila-bila masa akan keadaan hal ehwal pihak berkuasa atau badan yang diudit oleh Ketua Odit Negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

3.51 ptg.

Raja Nasron bin Raja Ishak (Kuala Selangor): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Rang Undang-undang yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Menteri yang berkenaan dan di samping itu suka membuat beberapa teguran yang saya harap akan memberi perhatian daripada pihak-pihak yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka menarik perhatian Yang Berhormat Menteri yang berkenaan kepada muka 2, Fasal 6 mengenai "Duties of Auditor-General". Saya minta izin membaca di dalam Bahasa Inggeris, kerana ianya ditulis di dalam Bahasa Inggeris.

Tuan Yang di-Pertua: Diizinkan.

Raja Nasron bin Raja Ishak: "5 (1) The Auditor-General shall in such manner as he

may deem fit examine, enquire into and audit

(a) xx xx xx xx xx xx xx

(b) xx xx xx xx xx xx xx

(c) xx xx xx xx xx xx xx

(d) the accounts of any other body in receipt of a grant or loan from the Federation or a State including a company incorporated under the Companies Act of which not less than fifty one percent of its paid up share capital is held by the Federation or by a State or partly by the Federation and partly by one or more States

Tuan Yang di-Pertua, saya meminta Yang Berhormat Menteri dapat memberi penerangan apakah pula kuatkuasa yang diberi kelak kepada Juruodit Negara jika didapati share equity kurang daripada 51% oleh "the Federation or by a State or partly by the Federation and partly by one or more States" di dalam sesebuah syarikat-syarikat yang dimaksudkan itu.

Saya berpendapat kalaulah share equitynya 50%, kalaulah jumlah ini berjuta ringgit ini bermakna berjuta ringgit pula wang rakyat. Kalau dengan adanya peruntukan yang berbunyi seperti yang saya nyatakan itu maka tidaklah ada Juruodit Negara mempunyai kuasa untuk "examine, enquire into and audit."

Satu lagi apa pula kesannya syarikat di mana agensi Kerajaan mempunyai share equity. Di sini dikatakan bahawa akaun itu adalah akaun "any other body in receipt of a grant or loan from the Federation or a State", dan ada equitynya pula. Tetapi kalaulah badan-badan berkanun, agensi-agensi Kerajaan mempunyai share equity dengan syarikat-syarikat itu apa pula kedudukannya, apa pula kuasa Juruodit Negara. Ini dua perkara saya minta dapat diterangkan kelak.

Selain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa dengan adapun

peruntukan-peruntukan yang telah disampaikan oleh Yang Berhormat Menteri tadi untuk meluaskan lagi kuasa Juruodit Negara masih juga saya berpendapat Juruodit Negara ini tidak diberi begitu kebebasan untuk mengambil tindakan. Saya buat satu contoh — Laporan Juruodit Negara, menurut Seksyen 9(2) Akta Odit, 1957 yang berbunyi:

“Bahawa mengikut Seksyen 16 Akta Acara Kewangan 1957, Pihak Berkuasa Kewangan adalah dikehendaki menyediakan seberapa segera yang boleh selepas akhir tiap-tiap tahun kewangan, Penyata Kira-kira bagi tahun itu seperti yang ditetapkan dalam Akta itu. Seksyen 9 Akta Odit, 1957, berkehendakkan Menteri Kewangan menghantarkan Penyata itu setelah sahaja iaitu disediakan kepada Juruodit Negara untuk diperiksa, diodit dan dilaporkan. Jika sekiranya Penyata itu tidak diterima dalam tempoh tujuh bulan selepas berakhir tahun kewangan yang mengenaanya, maka Juruodit Negara dikehendaki menghantarkan satu laporan berkaitan dengan hal ini kepada Yang di-Pertuan Agong yang menitahkan supaya dibentangkan kepada Dewan Rakyat.

Maka menurut kehendak Seksyen 9 Akta Odit, 1957, saya dengan ini menyatakan bahawa saya belum lagi menerima Penyata Kira-kira seperti yang tersebut bagi Kerajaan Persekutuan untuk tahun kewangan berakhir 31hb Disember, 1976.”

Ini menggambarkan penyata kira-kira bagi Kerajaan Persekutuan yang berakhir 31hb Disember, 1976 belum lagi dihantar untuk diodit. Apa yang saya hendak tekankan di sini, kata-kata ini sangatlah longgar kerana tidak ada menetapkan tarikh di mana semua penyata kira-kira patut diserahkan untuk diodit. Saya meminta supaya pihak berkenaan mengkaji agar dapat diberi kuasa kepada Juruodit Negara menetapkan satu tarikh. Jikalau dia menulis begini, dia boleh katakan “dikehendaki menyediakan” bukan perkataan “seberapa segera” tetapi “dikehendaki menyediakan pada atau sebelum sekian-sekian tarikh”.

Jadi dengan itu dapatlah pihak yang berkenaan mengambil berat. Tetapi kalau longgar sebagaimana yang saya terangkan tadi iaitu “seberapa segera”, tandatanyanya apakah dia ukuran “seberapa segera” itu.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat, untuk rekod, yang dibaca Laporan Juruodit Negara itu bertarikh berapa hari-bulan?

Raja Nasron bin Raja Ishak: Laporan Juruodit Negara yang terbaru bertarikh 11hb Ogos, 1977.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya kami Ahli-ahli Dewan Rakyat, tiap-tiap Dewan Rakyat bersidang menerima laporan daripada Juruodit Negara untuk Jabatan-jabatan Kerajaan, untuk badan-badan berkanun dan sebagainya, begitu juga odit-odit untuk Kerajaan Negeri. Kalau saya tidak silap hanya setakat tahun 1973, 1974, 1975, 1976 dan 1977 tidak tahu apa macam keadaannya kerana belum diodit.

Saya diberitahu bahawa kesukarannya bukanlah kesilapan daripada Juruodit Negara. Kesilapannya adalah kerana pihak yang berkenaan tidak menghantarnya, jadi macam mana hendak diodit?

Selain daripada itu saya juga diberitahu bahawa kakitangan di dalam Jabatan Odit Negara sangatlah berkurangan. Walaupun ada di dalam peruntukan ini yang telah diterangkan oleh Yang Berhormat Menteri yang berkenaan bahawa Juruodit Luar boleh digunakan jika perlu, maka saya berpendapat memang perlu, memandangkan keadaan sekarang iaitu sehingga tahun 1973 sahaja. Tetapi yang lebih perlu, ialah untuk menambah pegawai dan kakitangan serta anggota-anggota di Jabatan Odit Negara. Kalau keadaan ini dibiarkan begini sahaja maka bertambah-tambah nanti sehingga dalam lima tahun entah berapa pula kebelakangan (arrears) laporan-laporan berkenaan dengan penyata kira-kira tidak dapat diodit oleh kita.

Saya juga berharap bahawa memandangkan kepada begitu kelewatan tidak dapat menyediakan laporan penyata kira-kira bagi Kementerian yang berkenaan dan Jabatan Juruodit menumpukan usaha mengodit untuk tahun 1977 ke atas, yang tahun 1974, 1975 dan 1976 itu didiamkan supaya dapat ditentukan siapa pegawai yang bertanggungjawab. Pada masa ini kerana keadaan pada tahun-tahun yang lampau pegawai bertukar-tukar. Oleh itu bila kita hendak odit untuk tahun 1974 misalnya, pegawai sudah tidak ada, pegawai yang bertanggungjawab di atas kesilapan-kesilapan, kesalahan-kesalahan dan penyelewengan-penyelewengan sudah tidak ada, sudah berhenti, itu dan ini, ada di antara mereka barangkali sudah mati, ada yang pergi ke India, Ceylon dan sebagainya. Jadi oditlah sekarang supaya dapat orang yang sedang berkhidmat dan yang bertanggungjawab itu dapat dikesan.

Tuan Yang di-Pertua, setakat itulah sahaja teguran-teguran daripada saya dan saya sangat-sangat berharap kerana kita mentadbirkan Kerajaan adalah juga seperti mentadbirkan satu syarikat perniagaan (business-like). Kalau misalnya kita mentadbirkan Kerajaan tidak dengan sikap business-like, penyata kira-kira kita tidak disediakan, maka akibatnya Kerajaan kita juga yang akan mendapat kesusahan seperti syarikat-syarikat perniagaan. Itulah pandangan-pandangan dari saya dan dengan ini, saya menyokong Rang Undang-undang yang dikemukakan tadi.

4.03 ptg.

Tuan Haji Suhaimi bin Datuk Haji Kamaruddin (Sepang): Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong di atas pindaan undang-undang yang ada di hadapan Dewan ini. Saya cuma ada satu dua sahaja pandangan yang pendek yang saya suka hendak kemukakan.

Yang pertama, berkenaan dengan kerja-kerja odit yang telahpun diperlukan di bawah undang-undang, boleh dikatakan sebahagian

besarnya terlewat. Di dalam Dewan inipun banyak bahan-bahan laporan-laporan odit yang diterima dari semasa ke semasa tetapi laporan-laporan yang diterima itu semuanya dari segi akaun tahun-tahun yang sudah lepas misalnya tahun 1973, 1974 dan sebagainya. Laporan-laporan daripada odit ini tidak memberi makna yang meluas dan mendalam sekiranya laporan ini merupakan laporan odit tahun-tahun yang lalu. Sebaik-baiknya biarlah laporan-laporan odit itu dibentangkan di Dewan ini berkenaan dengan odit tahun yang kebelakangan, maka dengan itu dapatlah Ahli-ahli Dewan ini mengkaji dengan teliti laporan-laporan odit yang begitu tepat dan berfaedah sekali. Tetapi sehingga hari ini laporan-laporan yang diterima daripada Jabatan Odit kita tidak begitu mendatangkan faedah yang besar, kerana laporan-laporan itu ialah berkenaan dengan akaun-akaun yang sudah bertahun-tahun lamanya tidak berkenaan dengan akaun-akaun semasa. Sungguhpun keadaan begitu rupa yakni banyak akaun-akaun yang tidak dapat diodit dengan mengikut masa yang tertentu, malah Fasal 6 dalam Bill pindaan ini meminta supaya menambahkan lagi kerja-kerja dan tanggungjawab Jabatan Odit kita. Ditambah di sini di bawah Seksyen 5(1)(a), (b), (c), (d), (e), (f). Begitu banyak sekali tambahan tugas kuasa yang akan diberikan kepada Jabatan Odit.

Saya kuatir dengan tanggungjawab yang ada sekarang pun mereka kurang mampu untuk menunaikannya, inikan pula kita tambah dan tokok lagi dengan kerja-kerja yang begini berat dan memakan masa yang panjang kepada Jabatan Odit. Kalau sudah begini keadaannya mungkin satu cara ialah untuk Jabatan Odit menambahkan kakitangannya ataupun sepertimana yang diberikan di dalam pindaan ini memberikan kuasa kepada Jabatan Odit mendapatkan khidmat auditor daripada luar. Saya harap kuasa yang diminta ini iaitu mendapatkan odit daripada luar akan dapat dipergunakan dengan seberapa baik yang boleh supaya bukan sahaja kerja-kerja odit yang diperlukan

dalam keadaan sekarang ini dapat dilaksanakan malah tugas-tugas baru yang terletak di bahu Jabatan Odit di bawah Fasal 6, Seksyen 5 dapat juga dilaksanakan dengan penuh sempurna.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak mendapat sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan ialah berkenaan dengan Fasal 6 juga iaitu Seksyen 5(1)(d) iaitu satu kuasa untuk mengodit syarikat-syarikat yang dimiliki oleh Kerajaan yang mana sahamnya lebih daripada 50% ataupun tidak kurang daripada 50%. Saya suka hendak bertanya untuk mendapat sedikit penjelasan apakah perlunya diminta kuasa ini dan apakah perlunya Jabatan Odit mengadakan odit di dalam syarikat-syarikat yang dimiliki oleh Kerajaan yang mana sahamnya tidak kurang daripada 50%. Saya percaya syarikat-syarikat yang ditubuhkan oleh Kerajaan di bawah Akta Kompeni sudah pun mempunyai auditors mereka sendiri yang bertauliah dan saya tidak fikir apa perlunya lagi Jabatan Odit memeriksa sekali lagi odit-odit ataupun penyata kira-kira syarikat-syarikat yang ditubuhkan di bawah Akta Kompeni yang dimiliki oleh Kerajaan yang mana sahamnya tidak kurang daripada 50%.

Itulah sahaja sedikit-sebanyak pertanyaan saya dan sekali lagi, saya minta kalau boleh dapat Yang Berhormat Menteri yang berkenaan memberi perakuan di Dewan ini supaya di masa-masa yang akan datang semua laporan-laporan odit yang perlu dibentangkan di Dewan yang mulia ini hendaklah dibentangkan mengikut undang-undang yang diperuntukkan mengikut undang-undang yang tertentu dan kalau boleh biarlah laporan itu selewat-lewatnya tidak lebih daripada dua tahun kira-kira yang mesti dioditkan. Janganlah sampai di sini laporan odit pada tahun 1971 — 1973 dan sebagainya yang mana pada tahun 1978 ini tidak bermakna laporan odit yang sampai bagi tahun 1973 dan sebagainya.

Itulah harapan saya moga-moga laporan odit yang memang kita memberi penghargaan,

kerana laporan odit ini amat perlu sekali dan memberi banyak bahan-bahan renungan dan teguran yang membina dan dengan kerana itu saya merayu, kalau boleh laporan-laporan odit ini dapat dibentangkan di Dewan Parlimen seberapa cepat yang boleh supaya ia boleh memberi makna dan faedah yang besar kepada kami semua.

4.08 ptg.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir (Ulu Nerus): Tuan Yang di-Pertua, dalam perbincangan mengenai Akta ini, saya suka juga mengambil bahagian sedikit di samping saya menyokong pendapat atau pandangan yang diberi oleh rakan-rakan saya di Dewan ini baru sebentar tadi. Saya fikir semua Ahli-ahli Dewan ini memandang berat dalam masaalah odit ini. Dengan adanya Rang Undang-undang ini, saya bersetuju dengan rakan saya dari Sepang tadi selain daripada memberi tugas ataupun tanggungjawab yang lebih kepada Juruodit Negara kita, patut juga diberi atau dipertimbangkan kuasa-kuasa yang lebih kepada Juruodit Negara kita.

Pada pandangan saya Jabatan ini amatlah penting kepada negara kita, sebab satu-satu akaun yang tidak diodit maka sudah tentu kita tidak dapat mengetahui kedudukan yang sebenar perjalanan satu-satu Jabatan ataupun satu-satu Kerajaan.

Apa yang saya nampak di akhir ini sehingga sekarang ini masaalah penyelesaian odit ini amat lambat sekali. Saya tidak tujukan kepada pihak Juruodit Negara sahaja tetapi penyelesaian sampai kepada peringkat yang tertinggi sekali, iaitu pihak Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara sendiri pun saya nampak amat lambat dan kalau saya hendak katakan memang amat lembab dalam penyelesaian bagi menyelesaikan odit-odit yang dikemukakan. Kalau macam inilah masaalahnya kita hendak menekankan pihak Jabatan Odit sahaja kita sendiri sebagai Ahli-ahli Parlimen ini patut juga menekankan juruodit-juruodit ataupun Jawatankuasa Kira-kira Wang

Negara yang dicadang ataupun dikemukakan dalam Parlimen ini patut juga Jawatankuasa ini menjalankan tugasnya dengan betul, tidak sebagaimana yang ada sekarang ini yang saya tahu kira-kira yang kebelakangan itu yang patut diselesaikan oleh Jawatankuasa ini bertahun-tahun pun tidak selesai. Saya tidak tahu, kalau macam ini keadaannya kalau dipandang dari segi penyelesaian kira-kira ini patut benar pihak Parlimen ini mengambil perhatian dari semasa ke semasa terhadap Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara yang dilantik oleh Parlimen ini sendiri sebelum kita hendak bertindak ataupun sebelum kita hendak mengambil perhatian berat kepada pihak-pihak lain. Saya nampak sehingga sekarang ini amat mendukacitakan sekali penyelesaian kira-kira dalam bahagian kira-kira ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara yang saya rasa amat dikesali sekali iaitu sebagaimana rakan-rakan saya tadi mengatakan juga kira-kira yang patut diodit pada akhir tahun kira-kira Kerajaan-kerajaan Negeri, Badan-badan Berkanun ataupun syarikat-syarikat yang dimasukkan-serta oleh Kerajaan Negeri saya dapati ada setengah-setengah daripadanya sampai dua tiga tahun tidak selesai diodit dan sekiranya kira-kira ini diselesaikan maka peringkat-peringkat itu tentulah pihak Juruodit Negara akan membuat laporannya kepada Kerajaan ataupun kepada Parlimen ini memakan masa yang panjang dan selepas itu sampai pula kepada Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara yang dilantik oleh Parlimen ini, memakan masa yang lebih panjang lagi sedangkan perkara yang sedang berlaku, kecurangan ataupun kesilapan, penyelewengan atau sebagainya sudah berlaku terus-menerus, jaraknya bukan dekat, sampai tiga, empat, lima tahun.

Akhirnya, kalau di sini baru mula hendak menyelesaikan kira-kira ini yang patut diambil tindakan hendaklah diambil tindakan, yang patut hendak dinasihat patutlah dinasihat, di sana sudah mati lama sebab jarak itu sampai tiga empat tahun. Perkara seperti ini saya rasa

pihak Kementerian ini patut mengambil perhatian yang bersungguh-sungguh kalau betul-betul Kementerian ini hendak bertanggungjawab kepada kira-kira Perbadanan Negeri, kira-kira Kerajaan Negeri ataupun kira-kira yang patut dipertanggungjawabkan oleh Kerajaan Negeri, kalau betul-betul hendak ambil tanggungjawab. Kalau hendak ambil sambil lewa sahaja saya rasa berjalanlah seperti yang ada sekarang ini — tidak apa, boleh berjalan seperti yang ada. Kalau hendak ambil tanggungjawab itu saya rasa tidak boleh jadi sebagaimana yang berlaku sekarang ini. Kira-kira, kira-kira tahun 1973/1974 baru hendak diselesaikan, sekarang sudah masuk tahun 1978 — berapa tahun? Ertinya sudah masuk empat tahun. Empat tahun seribu perkara sudah boleh jadi di Kerajaan-kerajaan Negeri, semua boleh jadi sebagaimana saudara saya dari Kuala Selangor mengatakan tadi ada setengahnya itu sudah mati, setengahnya sudah balik India, setengahnya sudah balik kampung, setengahnya sudah pencen, ertinya sudah tidak dapat dipertanggungjawabkan.

Perkara-perkara seperti ini patut disegerakan sekurang-kurangnya pada pandangan saya sekiranya pihak Juruodit ini mendapati kes-kes yang serius, yang patut diambil tindakan segera patut diutamakan, patut diambil berat sebab kalau tidak diambil berat saya rasa maka akan terjadilah sebagaimana Perbadanan-perbadanan Negeri yang menubuhkan anak-anak syarikatnya berpuluh-puluh sebagaimana yang kita tahu seluruh negeri ini berpuluh-puluh anak syarikat yang ditubuhkan oleh Perbadanan Negeri dan dalam berpuluh-puluh itu saya rasa lebih daripada 50% yang sudah lingkup, yang akan lingkup, yang nyawa-nyawa ikan ataupun sebagainya. Laporan itu menyatakan ada kerugian tiap-tiap tahun — macam-macam berpuluh ribu juta ringgit, berjuta-juta yang sudahpun rugi tetapi syarikat ini tetap berjalan begitu juga, sampai hendak tunggu selesai Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara, ia masih duduk memeriksa kira-kira yang lain, kira-kira wang negara ini dikebelakangkan, yang di sana tetap berjalan. Di sini

hendak mengambil tindakan, di sana sudah mati, sudah tidak ada, patut ditutup-tutup, tetapi yang hendak bangkerap saya fikir tidaklah istihar bangkerap, dia mati begitu sahaja, samada ada kubur atau tidak ada kubur itu banyak yang sekarang ini sedang berlaku. Dan perkara seperti ini banyak yang ditimbulkan dalam Dewan ini beberapa kali kita timbulkan. Berapa kali sudah ditimbulkan masalah anak-anak syarikat ini, jawab Menteri yang berkenaan — untung, tidak rugi tak apa, sedangkan kita tahu benda itu hampir-hampir mati.

Saya fikir patutlah pihak-pihak yang bertanggungjawab ini bertanggungjawab dengan sepenuhnya, dengan sungguh-sungguh, kalau yang hendak mati itu cakap hendak mati, kalau yang nyawa-nyawa ikan cakap nyawa-nyawa ikan, yang sudah letih, yang patut ditutup — tutup cepat-cepat, ambillah pegawai-pegawai itu bawa pindah ke lain tempat, jangan dibiarkan begitu. Makin banyak wang Kerajaan, ertinya wang rakyat makin banyak yang rugi. Ini saya nampak setengah-setengah Perbadanan Negeri itu kalau dia tengok kompeni itu berniaga dapat untung, kompeni ini berniaga umpamanya buka kawasan balak dapat untung, maka perbadanan ini hendak rebut untung sama. Tengok kompeni ini buat projek perumahan dapat untung, Perbadanan Negeri cuba hendak dapat untung yang sama, tiba-tiba Kerajaan Negeri buat dapat rugi, yang swasta ini dapat untung. Inilah saya rasa belum cukup, bukan belum sampai masa, belum cukup tenaga yang ada, pemikiran yang ada pada setengah-setengah yang dipertanggungjawabkan bagi memperniagakan wang rakyat saya rasa belum cukup dengan apa yang ada sekarang ini sebab kebanyakan yang ditubuhkan oleh Kerajaan — kebanyakan, bukan semua, kebanyakannya menanggung kerugian, yang untungnya beberapa orang sahaja, beberapa kerat, lebih-lebih ambil tindakan supaya orang ini diberhentikan kerja, minta supaya diberhentikan kerja tetapi dia tetap kaya juta. Perbadanan yang dia pegang tetap rugi dan mati juga.

Ini saya berharap benar-benar kepada Kementerian yang berkenaan yang mengambil tanggungjawab masaalah ini tolong mengambil tanggungjawab. Kalau didapati perkara yang patut dinasihatkan supaya ditutup perniagaan yang dibuka oleh perbadanan ini nasihatlah cepat-cepat supaya yang patut rugi \$5 juta itu jangan sampai \$10 juta, yang patut rugi \$3 juta itu jangan sampai \$6 juta, ini tanggungjawab Kementerian ini. Saya rasa patut benar-benar bagi menasihat perkara-perkara yang seperti ini dan ambil berat. Kalau sekadar apa yang ada sekarang ini untuk menambahkan bebanan Juruodit Negara umpamanya seperti yang dibentangkan sekarang ini dan tidak fikir pula untuk diberi kuasa yang lebih kepada Juruodit Negara, kalau perkara itu patut Juruodit Negara ini mengambil tindakan segera diberi kuasa kepada pihak Juruodit Negara ini mengambil tindakan segera dengan nasihat Menteri ataupun sebagainya bagi menyelamatkan wang rakyat daripada menanggung kerugian berjuta-juta ringgit pada setahun.

4.19 ptg.

Tuan Shamsuri bin Md. Saleh (Balik Pulau): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun di sini menyokong satu Akta untuk meminda Akta Odit, 1957. Walaupun tiga orang rakan saya tadi telah bercakap mengenai kelewatan mengemukakan laporan odit bagi Jabatan-jabatan Kerajaan tetapi saya fikir perlu saya menambahkan lagi dukacita saya sebagai Ahli Dewan ini kerana kelambatan kerja-kerja menyerahkan laporan odit oleh Jabatan-jabatan yang berkenaan.

Sebagai contoh, Tuan Yang di-Pertua, di sini ada laporan Juruodit Negara mengenai Jabatan Talikom untuk tahun 1973. Sekarang tahun 1978, ertinya lebih kurang 4½ tahun lewat Jabatan ini mengemukakan laporan oditnya kepada Dewan untuk ditatapi, untuk diselidiki, untuk bacaan dan untuk komen Ahli-ahli Dewan Rakyat yang bertanggungjawab terhadap kepada jabatan-jabatan yang berkenaan.

Saya menyokong penuh hujah-hujah yang dikemukakan oleh rakan-rakan saya yang terdahulu supaya perkara ini dapat diambil tindakan segera, seberapa segera yang boleh jika berlaku lagi kelewatan-kelewatan yang begini, saya fikir berbagai-bagai kemungkinan akan berlaku terhadap jabatan-jabatan berkenaan, terutama penyelewengan-penyelewengan dalam jabatan yang berkenaan tidak dapat diambil tindakan segera.

Sebagai contoh, saya minta izin, membaca ulasan yang diberi oleh Juruodit Negara terhadap Jabatan Talikom ini:—

“Penyediaan dan penyampaian Penyata-penyata Kewangan Tahunan bagi Jabatan Talikom untuk tahun berakhir pada 31hb Disember, 1973 adalah lewat dan telah tidak diserahkan pada 31hb Mac, 1974 sepertimana yang dikehendaki oleh undang-undang. Oleh sebab itu adalah tidak mungkin bagi saya untuk memasukkan ulasan-ulasan saya terhadap perjalanan Jabatan dalam laporan saya ke atas Kira-kira Kerajaan-Persekutuan Tahun 1973.”

Kerana lambat menyerahkan ini, ulasan-ulasan yang barangkali mempunyai ulasan-ulasan yang baik bagi Ahli-ahli Dewan mengkritik atau memberi fikiran dan memberi pendapat terhadap perjalanan kewangan ini tidak dapat dimasukkan dalam Penyata Odit tahun ini. Inilah yang saya katakan perkara ini patut diberi perhatian berat oleh pihak atau Jabatan/Kementerian yang berkenaan supaya perkara ini jangan berulang lagi.

Selain daripada itu, sudahlah lambat penyata ini disediakan — saya baca lagi dengan izin, Tuan Yang di-Pertua:—

“Deraf Penyata-penyata Kewangan Jabatan untuk berakhir 31hb Disember, 1973 yang mengandungi kunci kira-kira dan penyata untung dan rugi dan nota-nota kepada akaun telah diserahkan kepada Odit pada 30hb Jun, 1975. Pada masa penyerahan penyata-penyata tersebut tidak disokong dengan jadual-jadual baki dan lain-lain dokumen sokongan.”

Ini perkara yang sangat penting dalam kerja-kerja odit. Saya baca sekali lagi:—

“..... pada masa penyerahan penyata-penyata tersebut tidak disokong dengan jadual-jadual baki dan lain-lain dokumen sokongan.”

(1) Pemeriksaan Odit telah menunjukkan banyak kesilapan,

Saya ulang:—

(1) Pemeriksaan Odit telah menunjukkan banyak kesilapan dalam penyata-penyata itu dan penyata-penyata tersebut terpaksa dikembalikan untuk pindaan.

Ini baru satu jabatan. Berapa banyak lagi jabatan, agensi-agensi Kerajaan yang berlaku kesilapan atau penyelewengan seperti ini. Perkara ini tahun 1973 dan mungkin orang-orang yang bertanggungjawab ini tidak ada lagi dalam jabatan yang berkenaan, dan dalam Rang Undang-undang atau Akta Odit (Pindaan) 1957 ini, setelah saya kaji dan saya teliti tidak ada memberi kuasa kepada Juruodit Negara untuk memanggil pegawai-pegawai yang bertanggungjawab memberi sebab-sebab kenapa beliau lambat atau lewat mengemukakan Penyata Kira-kira Jabatannya yang berkenaan. Jadi, saya fikir ini puncanya. Memberi kuasa kepada Auditor-General supaya beliau dapat memanggil pegawai-pegawai yang bertanggungjawab memberi sebab-sebab kenapa dan mengapa penyata kira-kira ini tidak dapat disampaikan dalam jadual ataupun dalam waktu yang dikehendaki. Saya harap Yang Berhormat Menteri yang berkenaan dapat menyemak perkara ini dan kalau boleh menambahkan lagi satu clause supaya memberi kuasa kepada Auditor-General memanggil pegawai-pegawai yang bertanggungjawab yang tidak dapat menunaikan tanggungjawabnya terhadap penyata kira-kira jabatannya sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, saya bangun ini walaupun saya mengulangi apa yang telah dicakapkan oleh saudara-saudara yang terdahulu dari saya, ini menunjukkan betapa

beratnya pandangan Ahli-ahli Dewan ini terhadap kelambatan, kelewatan jabatan-jabatan yang berkenaan mengemukakan Penyata Kira-kira jabatan-jabatan yang berkenaan dan diharap lagi sekali pihak Kementerian yang berkenaan memandang perkara ini berat dan mengambil tindakan yang sewajarnya terhadap pegawai-pegawai yang terlibat.

4.27 ptg.

Tuan Richard Ho Ung Hun: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi teguran-teguran dan peninjauan-peninjauan yang sangat berguna itu, dan izinkan saya menjawab sedikit-sebanyak dan memberi sedikit-sebanyak juga penjelasan yang telah diminta oleh mereka.

Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor telah menyentuh Seksyen 5(1)(d) yang baru itu yang terdapat pada muka surat yang kedua dalam Rang Undang-undang yang telah dibentangkan di dalam Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang sebelum Akta Odit ini dipindahkan memanglah tiada Odit ataupun pemeriksaan Odit dibuat di atas kira-kira syarikat yang mempunyai ekuiti Kerajaan kita. Oleh sebab itulah peruntukan baru inipun telah dicadangkan di dalam Dewan ini.

Suka saya menyatakan di sini, Tuan Yang di-Pertua, iaitu ceraian (a), (b), (c), (e) dan (f) di bawah Seksyen 5(1) dalam Rang Undang-undang ini adalah satu cara menyusun semula peruntukan-peruntukan yang sedia ada di dalam Akta Odit kita, dan ceraian (d) itu adalah satu peruntukan yang baru yang mengandungi satu konsep yang baru selaras dengan kehendak Rancangan Malaysia Ketiga yang saya sebutkan tadi. Kalau saya tidak salah Yang Berhormat itu ingin mengambil tahu apakah akan jadi sekiranya ada sesuatu syarikat di mana Kerajaan mempunyai ekuiti tidak sampai 51% seperti yang dinyatakan

dalam ceraian (d) di Seksyen 5(1) itu. Saya suka memenangkan hati Yang Berhormat itu dengan penjelasan iaitu pada masa sekarang juga walaupun ekuiti Kerajaan di dalam kompeni itu tidak sampai 50% tetapi Ketua Odit Negara kita pun mempunyai kuasa dan pernah juga memanggil kira-kira syarikat-syarikat yang berkenaan untuk diselidik dan diodit.

Berkenaan dengan kakitangan di dalam Jabatan Odit ini adalah satu perkara Tuan Yang di-Pertua, yang ada kaitan secara langsung dengan lewatnya untuk menyelesaikan kira-kira di peringkat badan-badan yang berkenaan dengan juga di peringkat Jabatan Odit. Dan di sini, Tuan Yang di-Pertua, saya nampak inilah ada satu teguran yang telah dibangkitkan oleh semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah bangun untuk memberikan sokongan kepada Rang Undang-undang ini. Berkenaan dengan kelewatan itu adalah saya suka mengakui keadaan itu sedia ada dan memang wujud akan tetapi pihak Kerajaan akan mengambil semua langkah-langkah yang perlu supaya keadaan yang lemah itu dibetulkan. Saya suka juga di sini memberi sedikit penjelasan sahaja untuk menjelaskan apakah sebabnya yang telah menyebabkan kelewatan itu.

Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, Tuan Yang di-Pertua, sejak tahun 1971 sehingga sekarang aktiviti-aktiviti Kerajaan kita oleh sebab pembangunan begitu pesat telah mengakibatkan meluasnya dengan banyak lagi bidang urusan di Pejabat Odit itu, misalnya, di tahun 1969 perbelanjaan biasa hanya \$1,982.21 juta tetapi pada tahun 1974 perbelanjaan biasa itu telah meningkat sehingga \$4,366.45 juta dan juga di bawah perbelanjaan sebenar dari segi pembangunan pada tahun 1969 hanya \$615 juta akan tetapi pada tahun 1974 perbelanjaan itu telah meningkat sehingga \$1,878 juta dan tambahan perbelanjaan itu telah mengakibatkan banyak lagi urusan dan tekanan di atas bidang kerja-kerja di dalam Pejabat Odit. Oleh sebab keadaan itu, Tuan Yang di-Pertua, Pejabat

Odit telahpun mengambil kakitangan yang baru sejak tahun 1971 lagi akan tetapi kakitangan untuk menjalankan urusan memeriksa kira-kira itu adalah suatu urusan yang teknikal yang memerlukan latihan supaya pegawai-pegawai baru itu dapat dilatih dengan penuh dan menjadikan mahir. Oleh sebab itu, walaupun kakitangan itu telah diambil sejak tahun 1971 lagi akan tetapi adalah sedikit time-lag untuk melatih pegawai-pegawai itu supaya mereka dapat menjalankan tugas-tugas mereka dengan lebih cekap lagi. Dan juga oleh sebab pemindahan kepada Perlembagaan kita baru-baru ini maka banyak lagi bidang kuasa urusan Pejabat Odit itupun turut menjadi luas. Oleh sebab itulah kerja-kerja pun telah bertambah, akan tetapi saya harap dengan latihan yang tegas yang sedang diberikan kepada pegawai-pegawai kita masalah dan kelemahan itu dapat diperbaiki dengan secepat mungkin.

Ahli Yang Berhormat dari Sepang pun telah bertanya apakah perlunya mengadakan peruntukan baru Seksyen 5(1)(d) itu sebab mengikut beliau perbadanan-perbadanan berkanun itu memang telah ada auditor ataupun pakar kira-kiranya sendiri, dan nampaknya tidak perlulah kira-kira perbadanan itu diodit lagi oleh pegawai di bawah jagaan Auditor-General kita. Tuan Yang di-Pertua, apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah benar, akan tetapi sudah menjadi satu kelaziman perbadanan itu walaupun kira-kira mereka itu dapat diodit oleh auditor-auditornya sendiri itu tetapi juga kira-kira itu dikemukakan juga kepada Auditor Kerajaan, kerana Auditor Kerajaan kita ini adalah auditor yang independent dan cara menyelidik kira-kira itu adalah lebih halus dan lebih mendalam. Dan oleh sebab itulah sudah menjadi satu kelaziman walaupun perbadanan-perbadanan itu telah menjalankan odit sendiri itu akan tetapi mereka pun biasanya kemukakan kira-kira mereka itu yang telah diodit itu supaya diodit semula oleh Auditor Kerajaan di bawah tangan Auditor-General.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Ulu Nerus dan Balik Pulau juga menyentuh dengan begitu tegas peristiwa terlewatnya untuk menyelesaikan kira-kira dan beberapa contoh telahpun dikemukakan untuk perhatian saya dalam Dewan ini dan saya suka mengucapkan berbanyak terima kasih kepada mereka dan saya suka memberi jaminan di sini supaya semua perkembangan yang telah dibuat itu akan dapat diperhatikan dengan tegas dan Jabatan Odit akan mengambil semula langkah-langkah yang perlu bahawa pada masa yang akan datang kelewatan ini akan dapat dikurangkan dengan seboleh-bolehnya. Berkenaan dengan cadangan supaya Auditor-General kita diberi kuasa supaya mana-mana pihak-pihak yang hendak mengemukakan kira-kira itu agar kira-kira itu dapat dibentangkan dalam masa yang dikehendaki ini adalah satu cadangan, walaupun baik akan tetapi saya rasa pada masa sekarang ini tidak begitu perlu kerana pada masa sekarang juga, Tuan Yang di-Pertua, Juruodit Negara kita sudah mempunyai kuasa di bawah undang-undang yang sedia ada itu supaya melaporkan jika perlu kepada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, sekiranya kira-kira itu tidak dapat dibentangkan mengikut undang-undang yang memerlukan dibentangkan dengan cepat. Walau bagaimanapun, cadangan ini akan dapat ditimbang juga supaya jika pada satu masa yang akan datang dirasai mesti diadakan, Jabatan Odit sedia membuat pindaan itu pada masa akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, saya fikir itulah sahaja penjelasan saya dan kalau ada point-point yang belum saya sentuh satu persatu saya ingin memberitahu point-point itu akan ditimbang satu persatu dan jika dikehendaki tindakan-tindakan yang perlu akan diambil.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangkan dalam Jawatankuasa.

(Tuan Azahari bin Mohd. Taib *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 4 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 5 —

Tuan Richard Ho Ung Hun: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan supaya Fasal 5 dipinda sepertimana yang telah diedarkan. Pindaannya seperti berikut:

Fasal 5 — Nomborkan semula “Fasal 5” sebagai “Fasal 5. (1)” dan menambahkan fasal-kecil (2) yang berikut selepas sahaja fasal-kecil (1) —

“(2) Seksyen ini hendaklah disifatkan sebagai telah mula berkuatkuasa pada 1hb Januari 1976.”

Clause 5 — Renumber “Clause 5” as “Clause 5.(1)” and add the following subclause (2) immediately after subclause (1)

—

“(2) This section shall be deemed to have come into force on the 1st January 1976”.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Fasal 5 sebagaimana yang dipinda, diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 6 hingga 9 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG LEMBAGA KEMAJUAN KELANTAN SELATAN

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

4.45 ptg.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, tujuan Rang Undang-undang ini ialah bagi memperbadankan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan yang akan bertanggungjawab bagi memajukan Wilayah Kelantan Selatan, iaitu satu wilayah pembangunan di Negeri Kelantan seperti yang diadakan di Pahang, Johor dan Trengganu.

Dengan keizinan Tuan Yang di-Pertua, suka saya mengemukakan kepada Dewan rasional dan latarbelakang Akta ini.

Tuan Yang di-Pertua, Strategi Pembangunan Wilayah adalah merupakan satu pendekatan yang bersepadu untuk mengurangkan ketidak seimbangan perkembangan ekonomi di antara negeri-negeri di Malaysia dan juga di antara kawasan-kawasan di dalam negeri-negeri itu sendiri. Strategi ini juga mementingkan keupayaan atau potensi tiap-tiap wilayah untuk menampung pembangunan pertanian dan perindustrian terutamanya di negeri-negeri yang kurang maju untuk menjamin pembangunan wilayah dapat memberi sumbangan kepada pembangunan negara seluruhnya. Matlamat asas pembangunan wilayah ialah agihan yang seimbang bagi pendapatan, kemudahan-kemudahan sosial seperti perumahan, perubatan, bekalan air dan api, persekolahan dan peluang-peluang untuk membolehkan pembangunan sosial dan ekonomi untuk rakyat selaras dengan matlamat-matlamat Dasar Ekonomi Baru.

Memandangkan wujudnya keadaan tidak seimbang di antara agihan hasil sumber alam dan penduduk pada masa sekarang, penempatan semula penduduk yang tertentu ke kawasan-kawasan yang mempunyai potensi pembangunan merupakan unsur penting di

dalam strategi Pembangunan Wilayah. Penempatan semula penduduk adalah perlu bagi mengurangkan kesesakan di kawasan-kawasan yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi. Di satu sudut yang lain pula, konsep Pembangunan Wilayah ini mementingkan perancang untuk membekalkan tenaga buruh yang diperlukan bagi projek-projek pembangunan tanah dan yang lain-lain di kawasan-kawasan yang mempunyai kepadatan penduduk yang rendah.

Negeri Kelantan adalah dianggap sebagai sebuah Negeri di mana sebilangan besar dari penduduknya berada dalam keadaan kemiskinan dan ia dikatakan salah sebuah negeri yang pendapatan penduduknya adalah lebih kurang 45% — 65% purata dari pendapatan keseluruhan Semenanjung Malaysia. Lebih kurang 65% penduduk Kelantan hidup dalam kemiskinan.

Bila diteliti dari sudut angka tunjuk sosio-ekonomi, kedudukan penduduk Kelantan terutamanya di kawasan luar bandar adalah terlalu mundur dan jika dibandingkan dengan Negeri-negeri lain. Ini adalah nyata jika ditinjau keadaan persekolahan, kesihatan, perumahan yang secara langsung menggambarkan taraf kehidupan penduduk di satu-satu kawasan. Di kawasan-kawasan perkampungan, terutama kawasan pendalaman terdapat masaalah kekurangan kemudahan-kemudahan asas seperti bekalan air, elektrik, persekolahan dan kesihatan.

Dari segi pembangunan industri, Kelantan agak ketinggalan berbanding dengan Negeri-negeri lain.

Kedadaan Kelantan yang menghadapi masaalah kemiskinan, pengangguran, kekurangan punca kewangan dan kekurangan pembangunan perindustrian, pertanian dan perkhidmatan telah dipergunakan oleh golongan anti-nasional, khususnya pihak militant kominis yang telah sekian lama cuba

bertapak di kampung-kampung pendalaman di Ulu Kelantan.

Tuan Yang di-Pertua, Wilayah yang dicadang dimajukan sebagai Wilayah Pembangunan berdasarkan kepada strategi yang dinyatakan di atas dan tertakluk kepada Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ialah lebih kurang 4,480 batu persegi atau 2.6 juta ekar. Wilayah ini meliputi keseluruhan Jajahan Ulu Kelantan (melainkan Mukim Jeli dan Batu Mengkabang) dan termasuk Mukim Belimbing dalam Jajahan Tanah Merah.

Mengikut banci penduduk tahun 1970, penduduk kawasan ini ialah 41,416 orang iaitu kepadatan 9.24 orang bagi tiap-tiap batu persegi. (Jumlah penduduk Kelantan ialah 686,266 orang).

Sungguhpun kajian perincian yang menyeluruh dan mendalam belum ada bagi wilayah ini, tetapi dengan data yang ada, potensi-potensi bagi kawasan ini adalah:—

Pertanian

mempunyai 125,000 ekar tanah di bawah kelas I dan II dan 11,400 ekar tanah di bawah kelas III. Selain dari ini ada satu lagi kawasan 147,000 ekar yang sedang disiasat bagi memastikan samada sesuai bagi tujuan pertanian.

Perlombongan

Menurut laporan Penyiasatan Kajibumi ada terdapat logam-logam seperti emas, timah, besi, manganese zinc, copper, lead, tungsten dan lain-lain di kawasan ini, tetapi kalaulah logam-logam tinggal dalam bumi tidak ada guna kepada rakyat Kelantan.

Perhutanan

Memandangkan bahawa ada lebih kurang 2 juta ekar kawasan hutan, yang mana lebih kurang 1.7 juta adalah Hutan Simpanan Kekal, potensi pembangunan perhutanan adalah amat baik. Berasaskan analisa hasil hutan, Jabatan Perhutanan menyatakan bahawa 2 buah kompleks perkayuan dan 18 buah kilang papan boleh diadakan di Wilayah ini.

Pembangunan dan Penduduk

Wilayah ini dijangka boleh menampung 200,000 orang penduduk dalam tempoh 1990.

Tuan Yang di-Pertua, dengan ujudnya Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini nanti dapatlah segala potensi-potensi Wilayah itu dieksploitasikan atau dikerjakan. Adalah dijangkakan kegiatan pembangunan di Wilayah ini akan dapat menghasilkan lebih kurang 15,000 pekerjaan yang khusus dan ianya pula akan mengujudkan pekerjaan tambahan. Jumlah peluang pekerjaan yang akan diujudkan di Wilayah ini adalah lebih kurang 54,000 pekerjaan.

Selain daripada mengujudkan peluang pekerjaan kegiatan pembangunan ekonomi di sini akan memerlukan penyediaan kemudahan asas seperti jalan, bekalan letrik dan air dan lain-lain. Pusat-pusat bandar baru juga akan diadakan di Wilayah ini nanti.

Dengan terbukanya Wilayah ini dapatlah tekanan penduduk yang pesat yang sedang dialami di lembah Sungai Kelantan (Kelantan River Basin) dikurangkan kerana banyaklah penduduk daripada kawasan lembah Sungai Kelantan akan berpindah ke Wilayah ini.

Penubuhan, tugas, kuasa dan ahli-ahli bagi Lembaga ini adalah seperti di Bahagian II daripada Rang Undang-undang ini. Lembaga ini yang mempunyai seorang Pengerusi, Timbalan Pengerusi, tiga orang wakil Kerajaan Persekutuan dan tiga orang wakil Kerajaan Negeri adalah mempunyai tiga tugas besar iaitu:—

- (i) memaju, menggalak, membantu dan mengusahakan pembangunan ekonomi dan sosial dalam Wilayah Kelantan Selatan;
- (ii) memaju, menggalak, membantu dan mengusahakan pembangunan tempat tinggal, pertanian, perusahaan dan perdagangan dalam Wilayah Kelantan Selatan; dan

- (iii) mengawal dan menyelaraskan pelaksanaan kegiatan-kegiatan yang tersebut di atas dalam Wilayah Kelantan Selatan.

Seksyen 4(2) menentukan kuasa dan juga kegiatan-kegiatan yang boleh dijalankan oleh Lembaga ini.

Seksyen 8 menentukan bahawa Lembaga ini adalah di bawah arahan Menteri dan Menteri menggunakan kuasanya boleh mengarahkan cara mana harta Lembaga ini boleh dihapuskan. Lembaga adalah diminta menghantarkan kepada Menteri, return, laporan, penyata dan makluman-makluman yang diperlukan.

Bahagian III Akta ini menentukan tugas Pengerusi, Timbalan Pengerusi, Pengurus Besar dan Timbalan Pengurus Besar. Lembaga boleh mengadakan Bahagian-bahagian di bawah kawalan seorang Pengurus. Ianya juga diberi kuasa mengambil pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan bagi menjalankan tugasnya.

Menurut Bahagian IV dan V Akta ini, kemudahan kewangan Lembaga termasuklah kuasa untuk memberi pinjaman, meminjam dan melabur. Kuasa-kuasa dan tugas-tugas tambahan boleh diberi kepada Lembaga oleh Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri menurut kuasa Seksyen 10 Akta ini dan kalau difikirkan perlu Lembaga boleh menubuhkan koperation bagi menjalankan projek-projeknya.

Tuan Yang di-Pertua, untuk tujuan memberi peluang Ahli Yang Berhormat mengikuti perkembangan dan kegiatan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini, Menteri adalah diminta membentangkan Laporan dan Penyata Kewangan Tahunan Lembaga ini di Dewan Rakyat dan Dewan Negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Tan Sri Ong Kee Hui: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

4.58 ptg.

Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad (Tumpat): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Rang Undang-undang Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan yang dikemukakan sebentar tadi.

Tuan Yang di-Pertua, penubuhan bagi suatu Lembaga Kemajuan untuk kawasan Kelantan Selatan adalah satu langkah yang tegas dan konkrit. Ianya adalah selaras dengan niat dan tujuan Kerajaan Persekutuan untuk menjamin supaya kegiatan kemajuan oleh Kerajaan dinikmati oleh golongan rakyat yang sangat memerlukannya.

Sebagaimana penubuhan Lembaga-lembaga Kemajuan Johor Tenggara, Pahang Tenggara dan Trengganu Tengah yang telah pun giat dengan aktiviti-aktiviti kemajuannya, masanya telah tiba untuk mengadakan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan. Adalah diharap bahawa satu peruntukan kewangan yang cukup dapat disediakan. Kakitangan yang pakar dengan bilangan yang cukup hendaklah diadakan. Perhatian dan pengawasan yang rapi untuk menjamin kejayaan rancangan ini hendaklah ditumpukan.

Saya mengucapkan tahniah kepada Kerajaan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya rasa penubuhan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan adalah satu bukti yang nyata tentang kejujuran Kerajaan untuk membela golongan rakyat yang miskin. Kemunduran rakyat akan dapat diatasi secara teratur.

Pembangunan ekonomi dan sosial akan terwujud. Pembangunan kawasan penempatan, pertanian, perindustrian dan perniagaan dapat dilaksanakan dengan lebih teratur. Kemudahan-kemudahan awam seperti bekalan air dan api akan bertambah.

Infrastruktur seperti jalan, sekolah-sekolah dan kelinik akan dibina.

Peluang pekerjaan, peluang mengambil bahagian dalam kegiatan pembangunan adalah terbuka dengan luasnya. Begitu juga peluang bagi rakyat untuk membela nasibnya sendiri adalah wujud. Peluang-peluang inilah yang ditunggu-tunggukan oleh mereka.

Saya yakin bahawa rakyat Negeri Kelantan akan menggunakan peluang-peluang ini dengan sepenuhnya. Mereka akan lebih sedar tentang hasrat Kerajaan untuk membela nasib mereka. Rakyat akan berterima kasih kepada Kerajaan.

Kawasan Kelantan Selatan merupakan satu kawasan yang luas. Taburan penduduknya adalah kecil. Penduduk-penduduk di Negeri Kelantan adalah tertumpu kepada kawasan pendataran di Kelantan Utara.

Di Kelantan Utara, bilangan penduduknya adalah ramai berbanding dengan luas kawasan yang terhad. Tekanan penduduk ini mengakibatkan kekurangan pekerjaan dan pendapatan yang rendah. Dengan peluang pekerjaan dan kegiatan pertanian yang terhad rakyat yang mempunyai tenaga dan kegigihan terpaksa berhijrah. Mereka mencari peluang untuk memperbaiki nasib mereka di negeri-negeri lain.

Ramai petani-petani berhijrah untuk menikmati hasil pembangunan tanah Kerajaan di Negeri Pahang dan Trengganu. Sebahagian daripada nelayan berhijrah ke Negeri-negeri Johor dan Kedah. Pada musim menuai di Negeri Kedah petani-petani Kelantan mencari pekerjaan. Pekerja-pekerja biasa mencari peluang pekerjaan di bandar-bandar besar seperti di Kuala Lumpur. Malah, golongan pekerja-pekerja pembinaan bangunan mengadu nasib di negara jiran.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat Negeri Kelantan sanggup berusaha. Mereka sedia bertungkus lumus. Mereka sanggup membela

nasib sendiri. Kerajaan sedar tentang kehendak rakyat. Kerajaan adalah sentiasa bergiat untuk membela rakyat. Dengan itulah timbulnya Dasar Ekonomi Baru. Dasar Ekonomi Baru adalah untuk meninggikan ekonomi rakyat serta menyusun semula struktur pembahagian peluang pekerjaan. Penubuhan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan adalah satu arah yang positif untuk mencapai tujuan-tujuan Dasar Ekonomi Baru. Ianya akan meninggikan ekonomi serta memberi peluang di dalam kegiatan ekonomi kepada golongan rakyat yang sangat-sangat memerlukannya.

Saya mengalu-alu dan mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang mengamalkan dasar-dasarnya.

Tuan Yang di-Pertua, penubuhan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan adalah satu langkah ke arah yang baik, tegas dan konkrit. Langkah ini hendaklah disusuli dengan perancangan yang teratur. Program-program supaya rakyat menikmati kegiatan Kerajaan dengan sepenuhnya hendaklah disediakan. Projek-projek yang memberi pekerjaan intensif hendaklah diadakan.

Penubuhan Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan akan memberi kesan hanya dengan pelaksanaan projek-projek yang menguntungkan rakyat. Kelemahan-kelemahan dan kebaikan-kebaikan dari pengalaman di kawasan-kawasan DARA di Pahang, KETENGAH di Trengganu dan KEJORA di Johor hendaklah diberi perhatian yang berat. Masalah-masalah yang dihadapi hendaklah dikaji.

Perlaksanaan projek-projek hendaklah disegerakan. Tetapi perancangan hendaklah teratur. Tenaga kepakaran hendaklah dipastikan ada. Peruntukan kewangan hendaklah sentiasa mencukupi. Penglibatan rakyat perlu ditentukan.

Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong penuh di atas luas pandangan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk mengatasi masalah yang besar dengan cara praktik. Adalah diharapkan bahawa penubuhan Lembaga ini dapat disegerakan. Strategi-strategi pembangunan yang sesuai hendaklah dirancang.

Lembaga-lembaga Pembangunan Kerajaan Persekutuan yang sedia ada hendaklah juga menyumbangkan kegiatan-kegiatan mereka. FELDA dan FELCRA hendaklah ikut bersama memajukan tanah di dalam kawasan Kelantan Selatan. Pengalaman Lembaga-lembaga ini hendaklah digunakan dengan sepenuhnya.

Tuan Yang di-Pertua, kawasan Kelantan Selatan mempunyai potensi bagi usaha-usaha mengeluarkan kayu dan bahan-bahan hutan. Ianya juga ada potensi kegiatan galian. Potensi-potensi semula jadi ini adalah sumber hasil yang besar. Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan hendaklah merancang supaya hasil dari sumber-sumber yang sedia ada untuk mempercepatkan pembangunan. Sumber-sumber ini hendaklah dikeluarkan secara teratur.

Selaras dengan pembangunan kawasan ini, jalan-jalan, kemudahan air dan api, pembinaan klinik-klinik, sekolah-sekolah, masjid dan kedai-kedai untuk kegunaan rakyat hendaklah diaturkan dengan rapi. Kawasan-kawasan perbandaran baru bagi rakyat yang terlibat di dalam pembangunan hendaklah diadakan. Taburannya di seluruh kawasan Kelantan Selatan hendaklah sesuai dengan bilangan rakyat yang sedia ada dan yang akan berpindah ke kawasan ini.

Strategi-strategi pembangunan baru yang sesuai selain dari strategi-strategi yang sedia ada hendaklah dilaksanakan. Kampung-kampung kecil dan terpencil yang sedia ada, misalnya, perlu dimajukan lagi. Kampung-kampung ini dapat disusun semula. Hakmilik kawasan tanah yang sempit diperluaskan.

Modal dan kepakaran perkembangan pembangunan dibekalkan. Projek pembangunan kampung yang sedia ada ini, saya difahamkan sedang dicadangkan oleh FELCRA secara perintis di sebuah kampung yang mundur di Kelantan. Projek Pembangunan *in situ* ini dapat dijadikan satu model pembangunan.

Tuan Yang di-Pertua, Lembaga ini hendaklah juga mengambil berat tentang kemajuan Orang-orang Asli di dalam kawasan Kelantan Selatan. Mereka telah menyumbangkan tenaga untuk keselamatan negara. Mereka merupakan satu golongan yang termundur dan terbiar. Kejayaan Orang-orang Asli yang menjadi ahli Pasukan Keselamatan yang menewaskan kumpulan pengganas komunis di Perak baru-baru ini adalah satu contoh kesetiaan mereka kepada negara yang tidak berbelah bagi. Orang-orang Asli di kawasan Selatan Kelantan hendaklah diberi peluang menikmati kegiatan pembangunan Kerajaan. Program-program yang konkrit bagi mereka hendaklah dirancang.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat Negeri Kelantan adalah terkenal dengan usaha-usaha tempatan seperti batik dan perak. Kepandaian dan kebolehan yang sedia ada seperti ini hendaklah dicungkilkan dan digunakan sepenuhnya. Perusahaan-perusahaan kecil yang lain seperti ini hendaklah diadakan juga oleh Lembaga ini. Dengan bantuan dan bimbingan Kerajaan saya yakin perusahaan-perusahaan kecil dapat diperhebatkan. Matlamat Dasar Ekonomi Baru akan dapat dicapai.

Pengusaha-pengusaha dan pemodal-pemodal hendaklah diberi insentif untuk mengadakan kilang-kilang yang menggunakan bahan-bahan kayu dan sumber-sumber hutan yang sedia ada. Tumpuan hendaklah kepada perusahaan-perusahaan yang boleh memperbanyakkan lagi pekerjaan-pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, kegiatan Lembaga ini akan melibatkan pemindahan orang-orang dari kawasan sesak Kelantan Utara. Kerajaan

hendaklah melaksanakan pemindahan ini secara saksama dan teratur. Keutamaan hendaklah diberi kepada mereka yang miskin dan sanggup berusaha. Bantuan perpindahan hendaklah diberikan supaya tidak timbul masalah kewangan.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat Negeri Kelantan sanggup berpindah. Rakyat Negeri Kelantan sanggup bekerja kuat. Rakyat Negeri Kelantan sanggup melibatkan diri dalam kegiatan kemajuan. Adalah terpulang kepada Lembaga ini untuk menyediakan rancangan-rancangan yang praktik. Juga terpulanglah kepada Lembaga ini untuk melaksanakan rancangan-rancangan yang digubalkan secara pragmatik. Kerajaan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri hendaklah menentukan matlamat yang dituju itu agar ianya tercapai.

Tuan Yang di-Pertua, dengan ini saya menyokong penuh Bil Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan.

5.11 ptg.

Tuan Mohd. Zahari bin Awang (Kuala Krai): Tuan Yang di-Pertua, inilah kali yang pertama sebagai Ahli Parlimen yang turun dari takhta pihak Kerajaan.

Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih dan tahniah kepada Menteri yang baru yang menjadi ketua kepada Kementerian Tanah dan Kemajuan Wilayah yang menggantikan ketua saya iaitu Presiden parti saya sendiri yang sama-sama dengan pegawai-pegawai tinggi Menteriannya dahulu bertanggungjawab bersama-sama dengan Timbalan Menteriannya, Ketua Setiausaha Menteriannya dan pegawai-pegawai tingginya bertanggungjawab untuk melahirkan sebuah Akta yang begini lengkap bagi kemajuan dan kepentingan rakyat Kelantan.

Saya mengucapkan shukur Alhamdulillah dan terima kasih kepada seluruh kakitangan Kementerian itu yang bersusah payah dan

penyuh dedikasi menghasilkan Akta yang saya sebutkan. Saya bagi pihak rakyat Negeri Kelantan bersama-sama dengan Ahli Yang Berhormat dari Tumpat berasa bangga kerana Akta ini mungkin dapat diluluskan hari ini dan dapat kiranya Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini dijalankan di negeri kami dengan baik, lancar dan teratur.

Tuan Yang di-Pertua, ada satu perkara yang perlu dibincangkan sebelum kita dapat melaksanakan apa yang saya sebutkan di dalam Lembaga ini yang bertujuan untuk:—

- (a) memaju, menggalak, membantu dan mengusahakan pembangunan ekonomi dan sosial dalam Kawasan Kelantan Selatan;
- (b) memaju, menggalak, membantu dan mengusahakan pembangunan tempat tinggal, pertanian, perindustrian dan perdagangan dalam Kawasan Kelantan Selatan; dan
- (c) mengawal dan menyelaraskan pelaksanaan aktiviti-aktiviti yang tersebut di atas dalam Kawasan Kelantan Selatan.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum daripada Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini dapat dilaksanakan satu perkara yang sebut-sebutkan tadi amat perlu yakni soal basic infrastructure yang selalu menjadi contributory factor atau faktor menyumbang kepada faktor-faktor lain yakni pembinaan jalan-jalan untuk menghubungkan antara satu daerah dengan satu daerah dan untuk menghubungkan daripada satu kawasan pembangunan dengan satu kawasan pembangunan bagi menghantar atau transportkan barang-barang produksi rakyat.

Umpamanya pada suatu ketika kalau tidak salah ingatan saya, jalan alignment yang mula-mula untuk Lebuh raya Timur-Barat ialah melalui Jalan Gua Musang, Sungai Siput, Kuala Kerai, dan Bukit Hantu. Tetapi sedih hendak dinyatakan di sini bahawa perkara ini sebenarnya telah dialih oleh pihak Kerajaan hasil daripada momokan politik

yang begitu hebat dalam tahun-tahun 1960an. Dan begitu juga, Tuan Yang di-Pertua, ada satu kawasan yang mempunyai potensi yang banyak dalam bidang pembangunan pertanian yang disebut orang, yang dicanang-canakan oleh orang sekarang ini, oleh mereka yang agak mahukan kuasa yang lebih banyak mencanang-canakan kepada dunia bahawa tanah itu telahpun digadai. Tanah itu berjumlah 350,000 ekar. Ini termasuk dalam kawasan yang dicadangkan untuk menjadi kawasan Kemajuan Kelantan Selatan. Perlu disebutkan kalau Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat membaca dalam Malaysian Law Journal, Jilid I — 1968, muka surat 129 ternyata ada satu keputusan mahkamah bahawa tanah yang dimomok-momokan daripada Timber Mines yang disebutkan sebagai digadai dan perlu ditebuskan ini sebenarnya bukan digadai dan tidak perlu ditebus.

Sekarang ini, Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan soal kawasan ini, rakyat Kelantan sebenarnya teraniaya, kerana dibayar dengan suatu tebusan sebanyak \$3.5 juta, dibayar kepada saku kapitalis. Sebenarnya kalau mengikut keputusan mahkamah itu lebih kurang no liability whatsoever on the part of the State Government to forfeit that agreement. Kalau sekiranya dia melanggar syarat-syarat dan ternyata bahawa syarat-syarat concession Timber Mines itu telah terlanggar dan rakyat Kelantan sepatutnya mengumpulkan wang sebanyak itu.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Ahli Yang Berhormat, adakah berkaitan dengan Bil yang kita bahaskan ini?

Tuan Mohd. Zahari bin Awang: Ya, ada. Sebab kawasan seluas 350,000 ekar itu termasuk di dalam Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Saya harap jangan masuk menjadi soal pokok!

Tuan Mohd. Zahari bin Awang: Bukan, saya tidak hendak memasukkan perkara ini, cuma perkara ini untuk rekod sejarah.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Beri misal, pendek-pendek sahaja.

Tuan Mohd. Zahari bin Awang: Untuk rekod sejarah bahawa perkara ini tidak digadai dan tidak juga perlu ditebus.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu jalan yang menghubungkan antara Gua Musang, Kuala Lipis, Sungai Siput, Bukit Hantu dan sebagainya, ini terdapat sebuah syarikat swasta untuk membina jalan sepanjang lebih kurang 35 batu persegi. Inipun menjadi momokan politik. Tuan Yang di-Pertua, ini untuk memperbetulkan — untuk rekod. Dan saya rasa sepatutnya Kerajaan sebelum daripada melaksanakan Bil ini harus mengkaji balik jalan-jalan yang disebutkan tadi supaya mudah bagi kita untuk menghubungkan antara satu daerah dengan satu daerah.

Yang kedua, kerana jalan-jalan ini perlu dibuka sepertimana saya sebutkan ialah supaya dapat kita menempatkan pasukan keselamatan kita, kerana kawasan-kawasan yang kita sebutkan sebagai kawasan yang akan dimajukan di bawah Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini sebenarnya berada di dalam kawasan-kawasan keselamatan. Jadi perlu pihak Kerajaan melaksanakan dengan secepatnya jalan-jalan ini, membuka jalan-jalan ini dengan baik, mudah-mudahan perkampungan Orang Asli dan lain-lain itu dapat ditempatkan dan Rancangan-rancangan Tanah FELDA yang akan dibuka di kawasan-kawasan itupun dapat dilaksanakan dengan baik bagi menempatkan peneroka-peneroka baru.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi yang perlu dijelaskan ialah sebagaimana yang disebutkan oleh sahabat saya dari Tumpat misalnya tadi, yakni kita sebenarnya mempunyai kawasan-kawasan yang tiga suku

daripada jumlah keluasan Negeri Kelantan itu sebenarnya menjadi keadaan kawasan kebiaran bukan neglected area tetapi kebiaran yang tidak disengajakan.

Sudah hampir 14 tahun sejak parti kami memerintah Negeri Kelantan sebenarnya kami tidak dapat peruntukan yang banyak daripada pusat. Jadi tidak bolehlah kita mengatakan bahawa kami tidak menjalankan pembangunan di Negeri Kelantan tetapi kami sebenarnya tidak mempunyai kemampuan kewangan, pada hal kawasan-kawasan yang tersebut itu ialah mempunyai potensi yang banyak. Jumlah kawasan, pada pengetahuan saya yang akan dilaksanakan di bawah Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ialah 3.1 juta ekar.

Satu perkara yang kita dapati ialah cuma setakat ini kalau tidak salah ingatan saya dengan membaca buku FELDA dan FELCRA dan sebagainya, berdasarkan laporan-laporan itu kita dapat cuma ada 30,000 hingga 35,000 ekar sahaja jumlah tanah yang sesuai untuk dimajukan di dalam pembangunan tanah.

Satu perkara yang perlu dicadangkan di sini ialah memandangkan kepada banyaknya masalah-masalah yang dihadapi oleh Lembaga-lembaga yang lain seperti KETENGAH, KEJORA, DARA dan sebagainya di mana kita dapati bahawa kawasan-kawasan yang kita cadang dan rencana untuk disiapkan dalam jadual-jadual yang tertentu pada masa-masa tertentu selama dua tiga tahun itu lambat disiapkan. Ini ialah hasil daripada pemberian kontrek kepada syarikat-syarikat swasta yang tidak mampu dan banyak menggagalkan rancangan-rancangan Lembaga kita sendiri. Saya cadangkan supaya pihak Kerajaan cuba mengatasinya supaya dapat kiranya pihak agensi-agensi Kerajaan seperti FELDA, FELCRA, SEDC misalnya menjalankan pembangunan tanah yang dimaksudkan tadi.

Yang ketiga, Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana lazim di dalam pembangunan Lembaga-lembaga tempat lain, pihak Kerajaan Negeri dan Pusat telah membahagikan peruntukan yakni kalau tidak silap ingatan saya setengah-setengah lembaga itu menetapkan bahawa Kerajaan Pusat membantu 50% daripada biayai dan ada setengahnya pula Kerajaan Negeri membantu 50%. Saya rasa kalau nisbah kepada Negeri Kelantan iaitu negeri kami tidak mempunyai kemampuan sebenarnya untuk membahagi dua percentage pembiayaan kepada Lembaga ini dan oleh sebab itu saya merayu kepada Yang Berhormat Menteri yang baru supaya dapat dikurangkan kalau ada peratus sumbangan daripada Kerajaan Negeri kami dan kalau beliau dapat berbuat demikian maka beliau telah menolong sedikit-sebanyak orang-orang saya daripada Kelantan yang berhijrah seperti kata Ahli Yang Berhormat dari Tumpat tadi orang yang kuat berhijrah, orang yang mempunyai semangat tabah berhijrah ke luar negeri bukan kerana kemiskinan, bukan kerana kepayahan tetapi sebenarnya orang-orang Kelantan ini orang-orang yang hebat dan boleh memerintah orang lain.

Tuan Yang di-Pertua, perkara lain yang perlu diperbincangkan dalam Akta ini ialah soal tenaga pakar yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Tumpat tadi yakni pada pandangan saya Lembaga-lembaga yang kita tubuhkan di seluruh negara di dalam negeri-negeri tertentu, kita terlampau banyak sangat menggunakan pakar-pakar asing, pakar-pakar luar negeri yang kadang-kadang pengajian mereka dan kadang-kadang climatic condition tempat mereka hidup, suasana dan sebagainya berlainan sekali dengan tempat kita dan kadang-kadang ada pakar-pakar daripada luar negeri yang di-bayar beratus ribu ringgit itu hendak datang menyiasat tentang padi, tetapi mereka sendiri tidak kenal padi misalnya. Kita harap pihak Lembaga setelah ianya ditubuhkan jangan mengharapkan bayaran kebijaksanaan, kepakaran, expertise daripada luar negeri. Saya

rasa cukuplah kalau diambil sedikit-sedikit sahaja orang-orang daripada luar negeri kerana ini dapat mengurangkan hasil dan selain daripada itu mereka itu mempunyai practical knowledge yang betul-betul tentang keadaan-keadaan tani di sini, negeri kita iaitu negeri Asia dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, disebutkan juga di dalam Lembaga yang kita akan tubuhkan ini hendak merancang penempatan dan pembangunan sosio-ekonomi dan sebagainya. Suatu perkara yang perlu diperhatikan ialah penempatan semula peneroka-peneroka pada rancangan-rancangan yang bakal dijalankan oleh Kerajaan. Kita dapati bahawa dikebanyakan tempat basic infrastructure, prasarana-prasarana asas yang perlu ada sebelum daripada peneroka-peneroka itu masuk ke dalam satu kawasan itu, setengahnya setakat ini tidaklah begitu memuaskan. Walau macam manapun kalau usaha-usaha untuk menyiapkan perkara-perkara seperti pembekalan air, letrik, pusat-pusat kesihatan dan amenities social yang lain sebagaimana yang kita dapati dalam setengah Lembaga, saya rasa kalaulah ini dapat dipersiapkan dengan persiapan jalan-jalan, pusat-pusat kelinik, sekolah-sekolah dan sebagainya, maka kawasan-kawasan seumpama ini dapat diterokai dengan cepat dan akan disukai oleh rakyat untuk memasukinya. Tetapi perlu di peringkatkan supaya pihak Yang Berhormat Menteri tidak ada pula mengenakan bayaran dan hutang yang banyak kepada peneroka-peneroka dalam pembangunan pertanian misalnya. Kalau hendak buka FELDA misalnya di kawasan itu kerana operating cost tentu sekalilah apakala kita hendak merancang sesuatu basic infrastructure bagi sesuatu kawasan itu, maka banyaklah operating cost, overhead cost dan lain-lain perlu diadakan dan ini janganlah pula dibebankan kepada rakyat yang begitu miskin kerana kalaulah didapati mereka itu masuk ke dalam kawasan tanah dan sampai berhutang berbelas-belas ribu ringgit, berpuluh ribu ringgit misalnya

sampai matipun mereka tidak sempat membayar dan ini akan menakutkan peserta-peserta yang akan datang untuk memasuki kawasan-kawasan Lembaga Kemajuan.

Tuan Yang di-Pertua, kemudahan-kemudahan perindustrian pihak Lembaga dalam Akta ini akan juga menggalak penubuhan perindustrian. Penubuhan perindustrian di kawasan-kawasan Kelantan Selatan seumpama ini pada pandangan saya harus ditumpukan kepada jenis agro-based industry, perindustrian yang bersifat pertanian kerana mahu tidak mahu kawasan yang kita jumlahkan sebanyak 3.1% lebih kurang itu ialah semuanya kawasan pertanian dan walaupun kilang-kilang atau faktori-faktori hendak diwujudkan di kawasan itu perlulah bagi kita mengingatkan supaya kilang-kilang yang akan diwujudkan itu bersifat kilang-kilang perkayuan, misalnya, kilang-kilang baja, kilang-kilang hardware, kilang-kilang berbentuk simen dan sebagainya yang boleh menolong pula menghasilkan barang-barang untuk dapat digunakan oleh persekitaran kawasan Lembaga itu dan juga dalam kawasan Lembaga tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, juga perlu diperingatkan di sini yakni sebelum daripada Lembaga Kemajuan ini dapat dilaksanakan dan dapat berjalan dengan baik tentu sekalilah sebagaimana disebutkan di bawah Fasal 5 mengandungi ahli-ahli dan Fasal 12 mengenai kakitangan dan sebagainya. Pada pandangan saya elok misalnya kakitangan-kakitangan yang bakal bertugas di Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini diambil daripada mereka yang telahpun mempunyai pengalaman-pengalaman yang cekap, yang lama dan baik dari FELDA, FELCRA, KEJORA, DARA, Trengganu Tengah dan sebagainya dan bolehlah dipertukar-gantikan kerana mereka ini telahpun menjalankan usaha-usaha dan telahpun mempunyai practical knowledge yang betul-betul di samping mereka bekerja di dalam lembaga-lembaga yang lain. Kalau tidak, kita akan menempuh masa yang gelap pula di mana sesuatu projek yang dihasilkan

oleh kertaskerja-kertaskerja yang terlampau theoretic, yang tidak rapat ke bumi, yang dilahirkan daripada bilik sejuk di Kementerian-kementerian dengan kerusi empok akan menghasilkan projek-projek yang tidak viable dan akan menghasilkan projek-projek yang akan dijadikan projek percubaan (pilot project) sahaja. Saya menyeru Yang Berhormat Menteri yang baru supaya dapat mengambil atau menyerap kawan-kawan atau sahabat-sahabat kita, pakar-pakar kita daripada lembaga-lembaga lain itu kepada Lembaga Kemajuan Tanah Kelantan Selatan.

Akhirnya, saya ingin menyentuh di sini mengenai keahlian Lembaga itu sendiri. Saya tidak berapa pasti kerana dalam zaman pemerintahan ala-MAGERAN di negeri kami di Kelantan itu, siapakah pula yang akan memilih ahli-ahli yang akan menduduki Lembaga Kemajuan dan kalau tidak kena pilih bimbang juga kalau perkara ini akan menjadi satu issue politik yang besar-besaran dan akan berkelahilah kita sama kita. Saya rasa dalam perkara pembangunan ini kita mengharapkan perkara politik ini tidak akan berlaku dan kita percaya Menteri yang baru kita ini tidak akan mencuaikan hasrat rakyat Negeri Kelantan dan tidak akan mencuba melahirkan ketegangan politik di dalam perlantikan ahli-ahli yang akan dibuat oleh Yang Berhormat Menteri itu sendiri, kerana biasanya perlantikan seumpama itu kalau tidak silap saya akan dibuat melalui Exco atau Kerajaan Negeri. Sekarang ini di Negeri Kelantan Exco tidak ada, Menteri Besar pula tidak berkuasa, Speaker tidak ada, semua letak jawatan, maka tidak dapat kita hendak memilih, barangkali mungkin daripada pihak Jawatankuasa Penasihat Kerajaan Negeri itu sendiri boleh memilih dan kita mengharapkan supaya pihak Yang Berhormat Menteri dapat memilih mereka yang betul-betul dapat dipertanggungjawabkan dan betul-betul mempunyai knowledge, pengalaman, mempunyai sifat-sifat kewibawaan, mempunyai capacity, capability dan ability untuk menduduki sesebuah lembaga yang begini besar tanggungjawabnya kepada negeri dan negara,

kepada rakyat Kelantan dan rakyat Malaysia amnya.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya sebutkan tadi, saya ingin mengulang kembali, yakni sebelum daripada Lembaga ini dapat kita jalankan dengan berkesan, saya mintalah supaya pihak Kerajaan Pusat melalui agensi-agensi pinjaman mencari jalan memperbanyakkan peruntukan kepada Lembaga itu melalui pinjaman daripada negara-negara sahabat dan sebagainya kerana pihak Negeri Kelantan itu tidak mampu untuk bersama-sama membiayai, kalau umpamanya sama-sama 50%—50%.

Pada akhir sekali, ingin saya tekankan sekali lagi bahawa yang diperlukan bagi menjadi successnya Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan ini ialah basic infrastructure yang saya sebutkan tadi yang perlu dan pertama-tamanya ialah mengenai jalan-jalan sebab saya rasa mustahil bagi Lembaga ini atau mana-mana Lembaga sekalipun akan dapat mempergiatkan segala aktivitinya di kawasan-kawasan yang bakal diambil dari Kawasan Kelantan Selatan itu kalau sekiranya tidak ada jalanraya sebab kami di pihak sebelah Kelantan Selatan itu sebenarnya dua jalanraya sahaja; pertamanya jalan keretapi daripada Kuala Lipis ke Gua Musang terus ke Kuala Krai dan rapat ke Tumpat, jadi saya dengan Ahli Yang Berhormat dari Tumpat ini satu di hujung dan satu di hujung sana. Saya daripada Kuala Krai rapat kepada Ahli Yang Berhormat dari Tumpat. Yang keduanya ialah jalan sungai. Jadi perlulah bagi pihak Kerajaan Pusat dan juga Kerajaan Negeri memperbanyakkan dan membuka jalan-jalan yang ada alignmentnya dahulu kembalilah kepada jalan Lebuhraya Timur/Barat yang asal, alignment yang asal itu kita buka kembali dan hasil daripada ini dapatlah kita menempatkan lebih ramai peneroka-peneroka tanah, lebih ramai kaum belia kita, lebih ramai kaum bekas-bekas pasukan keselamatan kita untuk di samping mengerjakan tanah dapat juga menjadi pembendung, yakni benteng daripada kemaraan komunis dan puak-puak subversif.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Dengan ini saya suka lah menyokong Akta ini dan berharap serta berdoa kepada Allah s.w.t. agar apalah kira juanya supaya Lembaga ini dapat diwujudkan dengan segera bagi menghasilkan suatu natijah yang baik bagi memberi kesenangan kepada seluruh rakyat, terutama rakyat Negeri Kelantan dan khususnya kepada bidang-bidang industri, perdagangan dan lain-lain yang dapat menghubungkan antara negeri-negeri dari Pantai Timur dengan Pantai Barat.

5.33 ptg.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat yang telah menyokong Rang Undang-undang yang saya kemukakan dan memberi pandangan-pandangan kepada Kementerian saya bagi menjalankan tugas saya akan datang melaksanakan apa yang saya katakan tadi, iaitu berkenaan dengan Pembangunan Wilayah di Kelantan Selatan. Kalaulah saya dapat menjawab segala-galanya nanti hairan pula Ahli Yang Berhormat bagaimana yang saya selama 14 tahun sebagai Peguam Negara dan Menteri Undang-undang dan baru satu hari setengah masuk di Kementerian itu dapat menjawab segala-galanya yang dikemukakan kepada saya. Dengan ikhlas saya mengambil ingatan atas segala teguran-teguran yang membina dan bersama-sama kita berdoa supaya dapat kita jalankan tugas kita demi kepentingan rakyat Negeri Kelantan yang mana kita tahu boleh dikatakan 99% di Negeri Kelantan itu daripada kaum bumiputra. Marilah kita berazam dan berdoa bersama-sama dapat menjalankannya.

Saya dengan ikhlas menyatakan apakala saya memegang Kementerian ini ialah niat dan azam saya untuk berkhidmat kepada rakyat. Kalau kita berkecimpung sangat dengan politik sahaja dalam pembangunan

yang seperti ini maka kita sudah tahu semenjak merdeka sampai sekarang kita berkecimpung, berlaga dalam politik di Kelantan hingga sekarang mereka di Kelantan masih lagi ketinggalan. Itulah azam saya dalam perkara yang macam ini yang disebutkan di sini hendak membangunkan Wilayah Kelantan Selatan itu ialah kita hendak ketepikan pergolakan itu supaya kita bersama-sama, dengan ikhlas saya bercakap, samada parti PAS atau parti UMNO bersama-sama menumpukan tenaga kita bekerjasama untuk membangunkan kawasan yang begitu luas yang masih luas dan kaya-raya dengan tanah yang baik dan juga galian-galian di dalamnya demi kepentingan rakyat Kelantan yang saya sebutkan. Inilah hasrat dan cadangan saya dan saya harap dapat kerjasama daripada kedua-dua Ahli Yang Berhormat. Pada pendapat saya apakala lulusnya Undang-undang ini, saya tubuhkan segera dengan tidak lengah lagi dan saya dapat note di sini mengatakan pihak Kementerian saya telahpun memajukan serta-merta meminta \$1.4 juta bagi permulaan dari Perbendaharaan. Ini menunjukkan berapa segera hendak kita jalankan perkara ini.

Berkenaan dengan teguran jalan-jalan tadi, saya suka menerangkan di sini ada di hadapan saya satu buku merah yang tebal, iaitu berkenaan dengan penubuhan satu wilayah pembangunan untuk Negeri Kelantan di mana penuh segala-galanya dengan segala rancangan dan cara-cara melaksanakannya. Sekali imbas sahaja bagi Ahli Yang Berhormat hendak tahu, saya sebutkan berkenaan dengan jalan dalam rancangan di Wilayah Kelantan Selatan ini. Satu jalan yang dicadangkan yang memakan belanja \$196 juta yang mana saya percaya jalanlah yang pertama infrastruktur yang patut kita jalankan, kalau tidak, bagaimana kita hendak masuk, hendak membuka kawasan itu. Ini pengalaman yang saya telah tengok dalam KEJORA (Johor) — Johor Tenggara di mana masa sekarang ini jalan boleh dikatakan hendak dekat siap dibina, bangunan-bangunan, bandar-bandar, perumahan, bekalan air dan semuanya boleh

dikatakan sudah siap, segala kawasan sudah ditebang dan ditanam, masih lagi orang belum dimasukkan, manakala sudah siap segala-galanya, barulah kita tempatkan mereka itu masuk supaya tidak lagi macam dahulu. Itu pengalaman daripada Negeri Johor (KEJORA) ataupun daripada Pahang dan juga Trengganu yang ada ini akan kita gunakan bagi menjalankan tugas kita di Ulu Kelantan.

Berkenaan perkara jalan tadi, saya sebutkan di sini, iaitu sepanjang 75 batu yang memakan belanja \$95 juta, jalan dari Kuala Krai ke Gua Musang — saya tidak tahu, sebab saya belum pernah tiba di tempat itu, saya akan tiba kelak, Insya Allah. Kedua, jalan Gua Musang, Betis dan Sungai Siput (ada pula Sungai Siput di Kelantan) sepanjang 17 batu dan memakan belanja \$50 juta. Ketiga, jalan Gua Musang ke Kuala Lipis (bersempadan Negeri Pahang) memakan belanja \$14½ juta, sepanjang 13 batu. Keempat, jalan dari Bandar Sungai Chiku Central Scheme II ke Sungai Aring Northern Scheme I dan Trengganu Border, iaitu Kuala Berang Sepanjang 31 batu dan memakan belanja \$37 juta. Jumlah jalan besar di sini \$196 juta dan jalan-jalan feeder atau secondary roads saya tidak hendak sebut di sini ada 12 yang saya dapat tahu, cadangan belanjanya lebih kurang \$100 juta. Memandang daripada ini terang dan nyata sememanglah hasrat kita, tetapi saya fikir mengambil masa hendak membangunkan semua ini tetapi saya sedar infrastruktur itu ialah amat mustahak berkenaan dengan pembangunan.

Berkenaan dengan Ahli Lembaga, saya suka menyatakan di sini memang sudah ada dalam hasrat hati saya dalam sehari dua ini kalau hendak dicadang, dilantik seseorang itu bagi memajukan sesuatu Lembaga dan lain-lain, saya tidak memikirkan daripada political-oriented tetapi pada efficiency dan kebolehan-oriented, itu niat saya. Kita memandang ini segala-galanya samada dapat dijalankan tujuan kita yang ikhlas ini bagi memperbaiki taraf hidup orang Kelantan ialah atas kecekapan Pengerusi, Timbalannya dan 6 orang

Ahli-ahli Jawatankuasa untuk menjalankannya. Dalam cadangan yang ada di tangan saya ini seorang pun ahli politik tidak akan diambil dalam jawatan ini. Jangan dibimbangkan, saya akan menggunakan kuasa politik, saya sudah ada pun, semuanya boleh dikatakan pegawai Kerajaan, jadi tidak bimbang, kalau tidak bagus, kita boleh marah — senang, ahli politik ini susah (*Ketawa*).

Tuan Yang di-Pertua, had itulah sahaja yang dapat saya terangkan dan saya hendak tambah satu perkara lagi berkenaan dengan tanah ini tidak payahlah saya sebut, tetapi saya sedar tanah itu bukan gadai, tetapi kalau kita sudah beri sekian tahun, kemudian hendak diambil balik, memang tidak boleh. Nanti dituntut pula dan diminta kerugian iaitu macam gadai katanya.

Kemudian dalam kawasan ini termasuk juga yang telah dikeluarkan — saya tidak kata gadai di sini — lebih kurang 35,000 ekar dalam tahun 1971/1972. Ada satu yang saya tahu dan dapat ke tangan saya dengan sebab terlayang menyatakan satu kawasan di Machang seluas 35,000 ekar dikeluarkan pada tahun 1971 kepada 3 orang, modalnya \$3 dan boleh mengeluarkan kayu sehingga tahun 1992. Ini banyak, hampir 10 keping, ada 350,000 ekar yang semacam ini — saya tidak tahulah dan saya akan siasat. Modal \$3 boleh dapat 35,000 ekar. Adakah ini betul? Tetapi hak lesen ada di tangan orang itu. Kawasan ini luas, boleh kita buat infrastrukture, menjalankan berkenaan pembalakan, lain-lain kawasan yang belum dikeluarkan banyak lagi, kita biarkan dia, kalau dia boleh mengeluarkan dengan mencari jalan, kita tidak tahulah, tetapi saya ada keterangan itu — \$3. Itu yang saya tahu, maka susah kalau kita hendak minta balak ini. Kalau saya hendak minta 1,000 ekar bagi rumah tangga pun payah hendak dapat. Ini \$3 buat modal, paid up capital dapat 35,000 ekar. Itulah yang saya hendak terangkan dan inipun hendak saya betulkan, bila saya pergi ke sana, bagaimana caranya supaya dapat kita adikan dan betulkan yang ada dalam rancangan.

Tuan Yang di-Pertua, demikianlah ucapan saya dan saya mengucapkan terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat dan saya harap dapat kerjasama daripada saudara kita khasnya Ahli Yang Berhormat dari Kelantan dalam pembangunan demi kepentingan rakyat Kelantan yang kita sudah meniat selama ini hendak menolong dan bagaimana saya kata tadi kalau boleh berkenaan dengan Kemajuan Wilayah Kelantan ini hendaklah kita ketepikan perkara politik melainkan tuju semata-mata untuk perlaksanaan dan kemajuan wilayah. .

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 3 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual Pertama dan Kedua diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PERKAPALAN SAUDAGAR (PINDAAN DAN PERLUASAN) (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

5.45 ptg.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan iaitu

suatu Rang Undang-undang untuk meminda Akta Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan), 1977 dibaca bagi kali yang kedua sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, tujuan Akta Pindaan ini ialah pertama, bagi memperluaskan kuasa Akta Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan) 1977, ke Sabah dan Sarawak.

Tujuan kedua pindaan ini ialah untuk memansuhkan "The Modification of Law (Merchant Shipping) (Malaysia Registry) Order 1964".

Tujuan ketiga pindaan ini ialah bagi memansuhkan peruntukan undang-undang bertulis di Negeri Sabah dan Sarawak yang selaras dengan peruntukan Bahagian 11A Ordinan Perkapalan Saudagar 1952.

Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa Akta Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan) 1977 telah diluluskan oleh Dewan yang mulia ini pada tahun lalu dan telah diistiharkan dalam Warta Kerajaan sebagai Akta A393 pada 17hb Mac, 1977. Pindaan tersebut ialah bagi membolehkan Kerajaan mengawal perkhidmatan perkapalan di dalam kawasan Perairan Malaysia (domestic shipping), iaitu apa yang disebut sebagai "sabotage policy". Ia juga bertujuan membolehkan Kerajaan menggalak dan memberi perlindungan kepada warganegara Malaysia untuk melabur dan mengambil bahagian yang cergas di dalam bidang tersebut.

Walau bagaimanapun, di dalam pindaan tersebut telah tidak memberi peruntukan-peruntukan undang-undang yang cukup bagi Akta pindaan itu diperluaskan kuatkuasanya meliputi Sabah dan Sarawak. Oleh yang demikian Bahagian I Ordinan Perkapalan Saudagar 1952 perlu dipinda selaras dengan tujuan dan maksud ini dan memperluaskan penggunaan Akta ini ke Sabah dan Sarawak.

Saya juga suka memaklumkan bahawa pindaan yang akan dilakukan ini tidak akan memberi beban kewangan kepada Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya kemukakan untuk pertimbangan Dewan ini.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dr. Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

5.48 ptg.

Tuan Latip bin Haji Dris (Mukah): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Rang Undang-undang untuk meminda Akta Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan), 1977 ini. Oleh kerana pindaan dan perluasan Akta ini meliputi Negeri Sabah dan Sarawak maka saya suka bercakap untuk perhatian pihak yang bertanggungjawab khasnya di Negeri Sarawak mengenai pendaftaran perkapalan dan juga yang saya anggap ada perkara-perkara yang berkaitan dengan masalah perkapalan saudagar di Negeri Sarawak.

Di Negeri Sarawak juga seperti negeri-negeri lain dalam Malaysia di mana satu pejabat khas untuk bertanggungjawab atas masalah perkapalan yang diketuai oleh Director of Marine telah membuat berbagai-bagai undang-undang perkapalan saudagar di negara itu selama ini. Saya yakin dengan adanya pindaan kepada Rang Undang-undang ini dan peruntukan-peruntukan untuk memansuhkan undang-undang bertulis yang berkuatkuasa dalam Negeri Sarawak selama ini saya rasa supaya dapat memberi kesan yang lebih baik lagi apabila kelulusan Rang Undang-undang ini nanti.

Di Negeri Sarawak dan Sabah khasnya dan di Malaysia amnya supaya apa-apa yang menjadi sungutan rakyat jelata selama ini dapat diatasi iaitu banyak jiwa telah terkorban disebabkan kapal terbalik dalam laut, sebab saudagar yang mempunyai kapal seperti itu kurang mematuhi undang-undang dan peraturan perkapalan sehingga membawa

barang-barang yang berat dan ditempatkan di atas deck seperti kereta dan sebagainya. Pernah berlaku peristiwa seperti ini tidak berapa lama dahulu di Kuala Rejang, kapal terbalik kerana muatannya berat di atas deck. Apabila kapal itu dipukul angin kencang dan gelombang langsung tidak dapat mengikut lenggang gelombang terus terbalik, disebabkan dalam muatannya di atas deck berpindah ke sebelah kapal sahaja kerana apa yang saya difahamkan muatan berat atas deck seperti kereta telah putus tali ikatannya terus melancar ke sebelah yang membuat kapal itu senget dan karam. Ini berlaku kepada sebuah kapal besi yang beratnya jikalau saya tidak silap lebih daripada 100 tan. Kapal-kapal di Negeri Sarawak sekarang masih banyak lagi yang dibuat daripada kayu sebagai kapal saudagar yang belayar diperairan laut Negeri Sarawak dari satu tempat ke satu tempat yang lain yang beratnya di antara 50 — 100 tan ataupun lebih.

Ada juga di antaranya yang dibenarkan membawa penumpang. Oleh yang demikian, saya ingin mengesyorkan kepada pihak yang berkenaan sebelum kapal-kapal itu didaftarkan satu pemeriksaan yang teliti harus dibuat bagi menjamin keselamatan kapal-kapal itu sendiri dan juga juragan kapal serta anak-anak kapal harus mendapat segala latihan bagi menggunakan alat-alat keselamatan yang di bawah peraturan perkapalan supaya mereka dapat menggunakannya dengan baik untuk menyelamatkan penumpang dan mereka itu sendiri apabila dikehendaki.

Tuan Yang di-Pertua, di Negeri Sarawak boleh dikatakan pada tiap-tiap tahun ada berlaku kemalangan kapal-kapal kayu di laut seperti tenggelam disebabkan oleh kapal-kapal itu tidak begitu tegap dan muatannya berlebihan dan ada kalanya juga enjin kapal itu tidak begitu baik seperti yang saya difahamkan. Oleh yang demikian saya berharap pihak yang bertanggungjawab apabila memeriksa kapal-kapal, kapal-kapal kayu khasnya untuk menyambung lesen di masa-masa tertentu biarlah dengan teliti bukan

sahaja badan kapal itu bahkan termasuk enjinnya beserta dengan kelengkapan yang lain lagi seperti yang ditetapkan oleh peraturan dan undang-undang perkapalan saudagar di negara kita ini.

Mengenai kapal-kapal yang berjalan dalam sungai pula seperti di Batang Rejang dan Batang Ijan atau sungai-sungai yang lain yang tertentu di Sarawak yang disebutkan ekspres yang laju boleh berjalan sehingga sampai 30 batu sejam membuat ombak besar supaya dibuat dengan satu syarat tertentu supaya kapal-kapal yang laju seperti itu berjalan dengan perlahan apabila melintasi perahu atau sampan-sampan kecil bagi mengelakkan perkara buruk berlaku. Begitu juga waktu melintasi pengkalan atau jeti di kampung dan rumah panjang biarlah berjalan perlahan. Sekarang kita boleh lihat di tebing Sungai Rejang, Sungai Ijan dan sungai-sungai yang lain di mana terdapat ekspres laju itu berjalan telah mengakibatkan begitu susur tebing sungai sehingga melibatkan kawasan tanah rumah panjang dan kampung. Saya percaya perkara ini memang telah disedari oleh pihak yang berkenaan di Negeri Sarawak. Apa yang saya harap, kesedaran itu biarlah mendapat perhatian dan tindakan yang sesuai bagi melindungi kepentingan rakyat yang diam di tebing sungai.

Mengenai kapal nelayan yang berdaftar pula apa yang saya lihat sekarang di Sarawak banyak yang besar-besar di antara 30-50 tan atau untuk digunakan bagi menangkap ikan di laut dalam kadang-kadang kapal itu juga ada ternampak menangkap ikan di tepi pantai yang boleh mengganggu nelayan kecil di tepi pantai sehingga nelayan miskin terutama bumiputra seperti di daerah saya terlibat. Oleh itu, ingin saya mengesyorkan supaya kapal penangkap ikan yang berat lebih daripada 30 tan ke atas hendaklah didaftarkan dengan syarat tertentu supaya tidak menangkap ikan sejauh tidak kurang daripada 12 batu dari pantai supaya dapat melindungi nelayan-nelayan bot kecil terutama di Negeri Sarawak. Di sini ingin juga

saya mengesyorkan supaya kawasan laut sejauh 12 batu dari tepi pantai dibuat tanda khas atau tertentu bagi mengelakkan perkara apa yang saya sebutkan itu tidak berlaku.

Akhirnya, saya mengesyorkan kepada pihak berkenaan di Sarawak supaya kapal-kapal Kerajaan yang ditinggalkan oleh penjajah dahulu itu yang telah lapuk dan buruk, badan kapal itu dan juga enjinnya biarlah diganti dengan yang baik dan sesuai dengan keadaan sekarang. Bagi mana-mana kapal Kerajaan yang masih menggunakan nama penjajah dahulu hendaklah digantikan dengan nama baru yang sesuai dengan nama-nama dalam sebutan Malaysia.

5.57 ptg.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim (Setapak): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Akta yang dikemukakan oleh Kementerian Perhubungan iaitu Rang Undang-undang Perkapalan Saudagar (Pindaan dan Perluasan) terutama sekali di kawasan Sabah dan Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua sedia maklum bahawa Negara Malaysia ini ada tiga wilayah (regional) yang terlibat iaitu Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Di Semenanjung Malaysia ini kita dikelilingi oleh air dan peranan perkapalan amatlah penting untuk urusan-urusan perniagaan di dalam negara kita tetapi setakat hari ini kita tahu cuma satu sahaja badan perkapalan yang ada di dalam negara kita iaitu Malaysian International Shipping Company. Setakat ini dalam bahagian perkapalan terutama sekali perkapalan saudagar belum ada lagi kita nampak reaksi daripada pihak Kerajaan sendiri untuk menggalakkan peranan bumiputra dalam bidang perkapalan ini. Walhal kita lihat bumiputra kita ada minat dalam bahagian perkapalan tetapi belum ada lagi dorongan tertentu yang dibuat oleh pihak Kerajaan.

Selama ini kita menekankan kepentingan menjalankan perusahaan pengangkutan di

atas daratan tetapi tidak ada dorongan dalam bidang laut ia dalam perkapalan perkara. Saya berharap usaha Kerajaan untuk menitikberatkan pihak bumiputra sama-sama hidup setimpal dengan warganegara yang lain yang telah memegang beberapa kedudukan dalam bahagian perkapalan saudagar. Kita semua sedia maklum bahawa dalam bahagian perkapalan ini juga banyak ada kaitan dengan kemudahan di pelabuhan. Tadi kita telah dengar masaalah-masaalah yang dikemukakan oleh wakil dari Sarawak. Kesulitan-kesulitan yang dihadapi oleh orang ramai seperti bot tenggelam dan sebagainya kerana tidak ada pelaksanaan kuasa yang tegas dalam perkara ini. Ini adalah disebabkan kerana kedudukan ship surveyor seperti yang diterangkan di dalam Akta tambahan ini yang mana jawatan Surveyor of Ships baharu hendaklah dilantik dalam negeri tersebut. Dan kedudukan Surveyor of Ships ini daripada segi jawatan dalam perjawatan Kerajaan saya percaya ramai di antara orang ramai termasuklah Kementerian-kementerian ataupun pegawai-pegawai Kerajaan tidak berapa tahu tanggungjawab yang dihadapi oleh mereka sehinggakan di dalam siasatan saya pada satu ketika untuk mengetahui bahawa kedudukan yang begitu penting yang mempunyai kuasa boleh meluluskan samada sesuatu kapal itu boleh digunakan lagi atau tidak atau adakah nilai kapal itu adalah diketuai oleh satu jawatan yang tarafnya amat rendah jika hendak dibandingkan kedudukan jawatan tersebut dengan jawatan-jawatan pentadbir yang ada di dalam Kementerian-kementerian.

Di dalam perkara ini saya sendiri pada hari ini minta Timbalan Menteri yang berkenaan menerangkan samada kenyataan saya ini benar atau tidak atau samada Kementerian sedar atau tidak bahawa jawatan Surveyor of Ships itu tidak sangat diperuahkan oleh pihak yang bertanggungjawab dan juga samada orang-orang yang bertanggungjawab memegang jawatan tersebut telah mendapat latihan yang tertentu.

Tuan Yang di-Pertua, seperti saya terangkan lebih awal tadi selama ini Kerajaan kita tidaklah sangat mengambil berat kedudukan jawatan-jawatan yang ada kaitannya dengan kerja-kerja di laut, kerana boleh jadi pihak negara kita dalam bidang perkapalan ini masih lagi di peringkat anak-anak ataupun dikatakan dalam infancy stage tetapi negara kita ini membangun. Jadi oleh itu pihak Kerajaan apabila kita mengadakan undang-undang seperti ini hendaklah juga mengadakan satu scheme dan programme rancangan Kementerian sendiri dalam bidang perkapalan untuk keseluruhan negara.

Saya tahu pihak Kementerian ataupun pihak Kerajaan kita ada membuat limbungan kapal seperti di Pasir Gudang, tetapi saya tidak mahu pihak Kerajaan kita ini membelanjakan sebegitu besar mengadakan satu limbungan dan limbungan itu akan tertinggal ke belakang apabila siap kelak kegunaannya kerana tidak dikaji, tidak mengikut perkembangan-perkembangan perkapalan. Jadi kita tidak mahulah apabila limbungan itu siap nanti pada ketika itu juga telah menjadi out-of-date. Perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, comment-comment seperti ini terhadap negara kita menyediakan alat-alat kemudahan bagi perkapalan out-of-date ialah di dalam lawatan saya ke EEC dapat melawat ke Benua Eropah, di sana tiada senarai nama Malaysia di dalam pelabuhan yang dikatakan pelabuhan. Bila saya bertanya kepada pihak berkenaan, mereka masih lagi belum menganggap Malaysia mempunyai taraf pelabuhan antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, dalam pada saya menyokong perkara ini, sukacitalah saya menarik perhatian-perhatian yang saya sebutkan tadi dan minta pihak Kerajaan mengambil berat masaalah keadaan perkapalan yang ada di dalam negara kita ini dan mengadakan persediaan latihan kepada anak-anak warganegara kita supaya dihantar pergi berlatih ke luar negeri.

Saya tahu pada ketika ini ada satu dua badan yang bertanggungjawab dalam bidang

untuk mengusahakan Bumiputra dari segi latihan iaitu MARA dan barangkali saya percaya MISC ada sedikit-sedikit tetapi tidak ada dibuat secara menyeluruh yang boleh menarik perhatian orang ramai walhal negara kita dikelilingi oleh air.

Satu perkara yang lain yang saya hendak sebutkan di sini oleh sebab tujuan Akta ini hendak meluaskan kuasa bagi mengawal lalu-lintas perkapalan di perairan Malaysia. Dalam perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, saya berharap pihak Kementerian mempunyai kepakaran untuk menyiasat dan mengetahui samada kapal-kapal antarabangsa yang lalu di perairan Malaysia ini melepaskan kekotoran-kekotoran daripada kapalnya di Selat kita. Kerana, kekotoran daripada kapal ini, kalau tidak dikaji dan diamati atau dikawal dan diambil tindakan, boleh melibatkan sara hidup nelayan-nelayan kita yang pada hari ini susah hendak menangkap ikan dan juga jikalau kita tengok oleh sebab kekurangan, susahnya nelayan-nelayan untuk hendak mendapatkan ikan sehingga harga ikan di pasar hari-hari meningkat naik dan ini juga menyebabkan kehidupan hari-hari warga-negara dan rakyat Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, saya berharap sangat Kementerian dalam meminta Dewan ini meluluskan satu Akta mengenai masaalah perkapalan ini saya minta dalam perkara implementasi dan enforcementnya juga akan berjalan sejajar dengan kehendak negara dan kehendak orang ramai.

Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong Rang Undang-undang ini.

6.05 ptg.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, saya bagi pihak Kementerian Perhubungan mengucapkan berbilang-banyak terima kasih pada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telahpun memberikan pandangan dan teguran berhubung dengan pindaan Akta Perkapalan Saudagar (Pindaan

dan Perluasan) 1977 ini dan mengucapkan sebanyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli itu sekali lagi atas teguran-teguran yang diberikan.

Berhubung dengan teguran yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Mukah yang menyentuh mengenai masaalah-masaalah pendaftaran perkapalan saudagar, masaalah-masaalah pendaftaran perkapalan dalam mana Yang Berhormat itu telah membayangkan banyak kejadian-kejadian yang lalu, iaitu kejadian kemalangan kapal di Sarawak yang disebabkan oleh beberapa hal di antaranya ialah oleh kerana kapal-kapal yang lama dan kapal-kapal kayu yang digunakan bagi mengambil penumpang-penumpang.

Demikian juga kapal-kapal yang digunakan dalam sungai-sungai yang mana dinamakan Kapal Ekspres di Sarawak. Suka saya menyatakan di sini bahawa di Sarawak pada masa ini telahpun ada mempunyai Undang-undang Perkapalan Saudagarnya sendiri. Undang-undang ini sebetulnya sudah mempunyai peruntukan-peruntukan yang cukup untuk mengawal keselamatan pelayaran kapal-kapal dan hal-hal yang berkaitan sebagaimana yang dikehendaki oleh Ahli Yang Berhormat itu. Walau bagaimanapun, bagi pihak Kementerian ini sukalah saya memberi jaminan bahawa Kementerian ini akan memberi perhatian yang lebih serta mengambil langkah-langkah yang perlu dan sesuai dalam usaha untuk memperbaiki masaalah-masaalah perlesenan dan penentuan perlesenan kepada kapal-kapal yang dimaksudkan itu.

Berhubung dengan teguran yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Setapak mengenai jawatan Surveyor of Ships. Sebenarnya jawatan ini pada masa ini telahpun ada dan bukanlah maksudnya baharu kita hendak lantik, tetapi dalam pindaan ini perlantikan itu kita berhajat dibolehkan sebagai berkuasa kepada Negeri Sabah dan Sarawak. Sebenarnya jawatan itu pada masa ini dipegang oleh seorang pegawai kontrek dari luar negeri disebabkan belum ada pegawai-

pegawai tempatan yang sesuai untuk menjalankan tugas-tugas tersebut. Walaupun demikian, Kementerian Perhubungan sedar akan kekurangan-kekurangan yang berlaku itu dan tindakan sedang diambil untuk mendapatkan anak-anak negeri ini yang mempunyai pelajaran dan latihan di luar negeri bagi mengambil tempat dalam jawatan itu pada masa hadapan.

Berhubung dengan teguran beliau mengenai galakan-galakan atau intensif yang perlu diadakan oleh Kementerian ini, saya suka menerangkan bahawa saya percaya dengan adanya pindaan yang dibuat di dalam tahun 1977 dan sedikit-sebanyak pindaan yang dibuat di atas pindaan dan perluasan tahun 1977, memang telah jelas dinyatakan bahawa sebahagian daripada tujuan pindaan yang dibuat kepada Akta Perkapalan Saudagar itu adalah dengan niat untuk memberikan peluang kepada anak negeri ini terutama sekali bumiputra supaya lebih giat berkecimpung dalam bidang perkapalan. Saya suka menerangkan di sini bahawa selain daripada polisi yang akan dikuatkuasakan sedikit hari lagi, Kementerian Perhubungan juga sedang berusaha dengan Perbendaharaan dalam memikirkan dan menyediakan bentuk-bentuk insentif atau galakan yang patut diberi kepada pengusaha-pengusaha tempatan terutama sekali bumiputra dalam bidang perkapalan.

Sekianlah sahaja penjelasan saya dan sekali lagi saya menyatakan ucapan terima kasih bagi pihak Kementerian ini kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan dan teguran.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*).

Fasal 1 dan 2 diperintah menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG MAHKAMAH RENDAH (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

6.16 ptg.

Tuan Richard Ho Ung Hun: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Akta Mahkamah Rendah (Pindaan) 1978 dibaca bagi kali yang kedua.

Rang Undang-undang ini bertujuan untuk meminda Akta Mahkamah Rendah 1948 dan berkuatkuasa kepada peruntukan-peruntukan tertentu yang bersampingan dengannya dalam Akta Cukai Pendapatan 1967 disemak 1971, Akta Mahkamah Budak-budak 1947 disemak 1972, Ordinan Dadah Berbahaya 1952 dan Akta Kastam 1967 untuk tujuan menyusun semula pentadbiran Mahkamah-mahkamah Rendah. Jabatan Mahkamah telah mengkaji dengan teliti masaalah-masaalah backlog yang semakin bertambah di mahkamah-mahkamah dan berpendapat bahawa sebagai satu jalan untuk mengurangkan backlog ini pentadbiran Mahkamah Rendah hendaklah disusun semula dengan:

- (a) Memperluaskan bidangkuasa Yang Dipertua — Yang Dipertua Mahkamah Sesyen supaya mereka boleh membicarakan setengah-setengah jenis kes yang sekarang ini dibicarakan oleh Mahkamah Tinggi, dan
- (b) Memperluaskan bidangkuasa Majistret-majistret supaya mereka boleh membicarakan setengah-setengah jenis kes yang sekarang dibicarakan oleh Mahkamah Sesyen.

Pada masa ini terdapat 127 buah Mahkamah Rendah di Semenanjung Malaysia yang dikendalikan oleh 26 orang Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen termasuk 4 orang Yang di-Pertua Khas dan 40 orang Majistret. Bidangkuasa jenayah Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen adalah termaktub di dalam Seksyen 63 Akta Mahkamah Rendah 1948 yang memberi kuasa kepada seseorang Yang di-Pertua untuk membicarakan kesalahan-kesalahan yang boleh dihukum di bawah beberapa Seksyen dalam Kanun Kesiksaan (Penal Code). Di bawah Seksyen yang sama Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Yang di-Pertuan Agong boleh memberi kuasa khas kepada seseorang Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen untuk membicarakan kes-kes yang membawa hukuman penjara tidak lebih daripada 14 tahun dan juga kesalahan-kesalahan di bawah beberapa Undang-undang termasuk Ordinan Dadah Berbahaya 1952 dan Akta Senjatapi Penalti Lebih Berat tahun 1971 yang membawa hukuman penjara seumur hidup.

Seksyen 63 telah menimbulkan beberapa kesulitan dan perlu dipinda tiap-tiap kali dibuat perubahan dalam seksyen-seksyen yang berkenaan dalam Kanun Kesiksaan atau undang-undang yang disebutkan di atas. Oleh yang demikian Seksyen 63 telah dipinda untuk membolehkan Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen membicarakan semua kes selain daripada kes-kes yang dibawa hukuman mati. Dalam hubungan ini adalah dicadangkan supaya jawatan Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Khas dihapuskan dan gelaran mereka diubah kepada Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen. 16 buah Mahkamah-mahkamah Sesyen akan ditubuhkan di tiap-tiap bandar di mana ada Mahkamah Tinggi sekarang kecuali Perlis. Dengan bertambahnya bidangkuasa Yang di-Pertua-Yang di-Pertua adalah dicadangkan supaya mereka dilantik dari pegawai-pegawai perundangan yang telah berkhidmat tidak kurang daripada 7 tahun.

Berkenaan dengan Majistret-majistret pula, Seksyen 85 Akta Mahkamah Rendah, 1948

memberi kuasa kepada Majistret-majistret Kelas Satu untuk membicarakan kes-kes yang membawa hukuman penjara tidak lebih daripada 5 tahun ataupun kesalahan-kesalahan lain yang tertentu di bawah Kanun Kesiksaan. Sebagaimana halnya dengan Mahkamah Sesyen juga peruntukan ini telah menimbulkan kesulitan-kesulitan dan memerlukan pindaan dari semasa ke semasa. Oleh itu Seksyen 85 telah dipinda bagi membolehkan Majistret-majistret Kelas Satu membicarakan semua kesalahan yang dibawa hukuman penjara tidak melebihi 10 tahun ataupun kesalahan-kesalahan yang boleh dihukum dengan denda sahaja.

Oleh kerana kuasa membeli (purchasing power) telah turun dalam tahun-tahun ke belakang ini maka Seksyen-seksyen 65 dan 90 Akta Mahkamah Rendah, 1948, telah dipinda bagi membolehkan Mahkamah-mahkamah Sesyen dan Majistret masing-masing membicarakan kes-kes sivil hingga \$25,000 dan \$10,000. Sesuai dengan pindaan-pindaan mengenai bidangkuasa Seksyen 72 Akta Mahkamah Rendah, 1948, telah dipinda bagi membolehkan Mahkamah-mahkamah Seksyen membicarakan tuntutan-tuntutan sivil mengenai sewa dan sebagainya yang tidak melebihi \$20,000 setahun. Demikian juga Seksyen 93 Akta yang sama telah dipinda bagi membolehkan Majistret-majistret Kelas Satu membicarakan tuntutan-tuntutan yang tidak melebihi \$12,000 setahun.

Pindaan-pindaan yang bersampingan telah dibuat kepada:

- (a) Seksyen 102 Akta Mahkamah Rendah, 1948;
- (b) Perenggan 18(5) di Jadual Ketiga kepada Akta yang sama;
- (c) Akta Cukai Pendapatan, 1967;
- (d) Ordinan Dadah Berbahaya, 1952; dan
- (e) Akta Kastam, 1967.

Pindaan yang bersampingan juga telah dibuat kepada Akta Mahkamah Budak-budak, 1947 bagi membolehkan Majistret-

majistret membicarakan kes budak-budak yang pada masa sekarang boleh dibicarakan oleh Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen sahaja.

Untuk menentukan supaya pelaksanaan sistem yang dicadangkan dalam Rang Undang-undang ini berjalan dengan berkesan Kerajaan bercadang:

- (a) Meningkatkan gred jawatan semua Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen;
- (b) Menambah bilangan Majistret-majistret;
- (c) Menambah bilangan kakitangan pembantu di Mahkamah-mahkamah seperti jurubahasa, kerani, bailif dan sebagainya;
- (d) Mengurangkan bilangan litaran-litaran (circuits);
- (e) Melantik lebih ramai lagi Majistret-majistret tetap (Resident Magistrates).
- (f) Membina lebih banyak rumah-rumah khas (Institutional Quarters) Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen dan Majistret-majistret.

Penjelasan yang lebih lanjut ada diberi di dalam Huraian kepada Rang Undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Datuk Seri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

6.25 ptg.

Tuan Ariffin bin Haji Daud (Permatang Pauh): Tuan Yang di-Pertua, saya terlebih dahulu mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan kerana membentangkan Rang Undang-undang Pindaan kepada Akta Mahkamah Rendah, 1948 dan adalah diharapkan bahawa pelaksanaan undang-undang ini akan dapat dijalankan dengan

memuaskan dan seberapa cepat yang mungkin.

Kalau dikaji daripada segi pindaan-pindaan kita terdapat bahawasanya semua bidangkuasa-bidangkuasa yang ada kepada Majistret dan begitu juga kebanyakan daripada bidangkuasa-bidangkuasa yang diberi kepada Hakim-hakim Mahkamah Tinggi telah dipindahkan kepada Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen. Jadi masalaahnya mungkin timbul, adakah Jabatan Kehakiman cukup pegawai-pegawai untuk memenuhi jawatan-jawatan yang akan diwujudkan hasil daripada perlaksanaan pindaan Rang Undang-undang ini. Misalnya di manakah pihak Kerajaan hendak mencari dan memenuhi jawatan-jawatan Majistret? Adakah dengan adanya undang-undang sekarang bidangkuasa Majistret lebih tinggi adakah cukup untuk mengambil pegawai-pegawai daripada MAS dihantar latihan selama 6 bulan dan ditugaskan untuk menjalankan tugas-tugas perhakiman. Ini perlu dikaji oleh Kerajaan, kalau tidak mungkin ketidakadilan akan timbul oleh sebab kurang pengetahuan oleh pegawai-pegawai muda terutama sekali mereka-mereka yang tidak dapat latihan atau kelulusan undang-undang untuk mengadilkan kes-kes yang sekarang diadili oleh Yang di-Pertua Mahkamah-mahkamah Tengah dan begitu juga bagi pihak Yang di-Pertua Mahkamah Tengah adakah pihak Kerajaan, cukup pegawai-pegawai yang pengetahuannya setanding dengan Hakim-hakim Mahkamah Tinggi yang ada sekarang ini kerana tugas-tugas Hakim Mahkamah Tinggi yang ada sekaranglah Yang di-Pertua Mahkamah Sesyen akan menjalankan apabila Rang Undang-undang ini diluluskan.

Masalah yang kedua daripada segi kedudukan taraf di manakah kita hendak letak

taraf atau kedudukan Yang di-Pertua Mahkamah Tengah apabila Akta ini dilaksanakan. Adakah kita hendak biarkan keadaan kamar mereka, kedudukan mereka seperti yang ada sekarang kerana pada fikiran saya apabila kita beri bidangkuasa dan tugas mestilah kita beri juga taraf kedudukan gaji dan sebagainya setanding dengan kedudukan gaji hakim-hakim Mahkamah Tinggi yang ada sekarang. Kalau tidak kemungkinan kepinangan akan berlaku.

Lagi satu masalah yang perlu dikaji juga oleh pihak Kerajaan ialah berkaitan dengan backlog kerana Yang Berhormat Menteri tadi ada mengatakan bahawa dengan adanya undang-undang baru ini backlog akan kurang. Pada pandangan saya backlog akan kurang cuma di Mahkamah Tinggi tetapi sebaliknya backlog akan bertambah di Mahkamah Rendah kerana kebanyakan daripada kes-kes Mahkamah Tinggi sekarang akan dipindahkan kepada Mahkamah Rendah padahal backlog yang terdapat sekarang di Mahkamah Rendah begitu tinggi, begitu banyak sehingga kadang-kadang satu-satu kes jenayah dua tiga tahun tidak dapat diselesaikan, apatah lagi kes sivil....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat suka hendak menyambung esok?

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Boleh sambung esok. Dewan ditangguhkan hingga jam 2.30 hari esok, Khamis, 12hb Januari, 1978.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.